

**RESULTATEN VAN WEIDEVOGELINVENTARISATIES IN DE
NOORDPOLDER EEMLAND (EEMNES), DE KAMPEN
(BLARICUM) EN OBJECT DE SLAAG (HOOGLAND) IN 2016**

RESULTATEN VAN WEIDEVOGELINVENTARISATIES IN DELEN VAN DE NOORDPOLDER EEMLAND (EEMNES), DE KAMPEN (BLARICUM) EN OBJECT DE SLAAG (HOOGLAND) IN 2016

**Subgroep Avifauna
Dick A. Jonkers**

**Natuurmonumenten
Jan Roodhart**

Celine Roodhart

© Copyright 2016 – Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken Hilversum
Overname van gegevens is alleen toegestaan met bronvermelding en na schriftelijke
toestemming van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.

**Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken
Hilversum 2016 Uitgave: 255.**

Illustratie omslag: Dirk Moerbeek

Inhoud

blz.

- Samenvatting
- 1. Inleiding
- 2. Ligging, oppervlakte, terreinbeschrijving en beheer
- 3. Methode
- 4. Weersomstandigheden
- 5. Resultaten
 - 5.1 Algemeen
 - 5.2 De Kampen
 - 5.2.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten
 - 5.2.2 Waarnemingen van niet-broedvogels
 - 5.2.3 Andere waarnemingen
 - 5.3 Noordpolder Eemland
 - 5.3.1. Toelichting bij de broedvogelsoorten
 - 5.1.2 Waarnemingen van niet-broedvogels
 - 5.3.3 Andere waarnemingen
 - 5.4 De Slaag
 - 5.4.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten
 - 5.4.2 Waarnemingen van niet-broedvogels
 - 5.4.3 Andere waarnemingen
- 6. Dankwoord
- Literatuur

Bijlagen

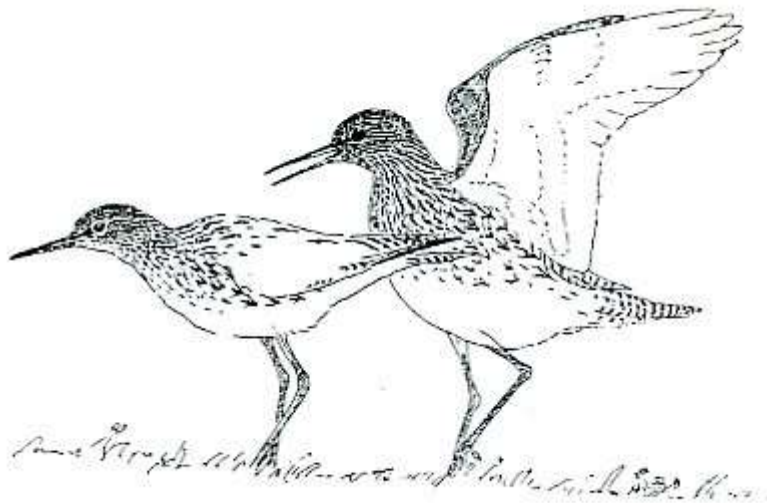
- 1. Broedvogelsoorten en territoria in 2016 in object De Kampen
- 2. Broedvogelsoorten en territoria in 2016 in de Noordpolder Eemland
- 3. Broedvogelsoorten en territoria in 2016 in object De Slaag
- 4. Territoriakaarten van de broedvogels in de Noordpolder en de Kampen
- 5. Territoriakaarten van de broedvogels in het object De Slaag
- 6. Broedvogeltrends De Kampen 1989-2016
- 7. Weidevogeltrends Noordpolder 1973-2016
- 8. Weidevogeltrends De Slaag 1973-2016

SAMENVATTING

De resultaten van de inventarisaties waren wisselend. Die van de grutto in de Noordpolder lieten voor de derde achtereenvolgende keer een daling zien. Vergeleken met 2014 waren er bijna honderd broedparen minder. Ook de kievit moest weer een veer laten t.o.v. dat jaar met 65 paren minder. Het noodweer op 13 april heeft enigszins bijgedragen aan deze daling, in de maatpolder zijn meer dan 80 nesten van grutto en kievit weggespoeld. De tureluur daarentegen deed het beter na de afname in 2015 nu met een stijging van vijftig paren. De kempfaan en watersnip zijn nog steeds broedvogel, zij het in klein aantal. De aantallen gele kwikstaarten zijn hier met enkele tientallen niet groot, maar stijgen nog wel. Leuke soorten waren zomertaling, smient, krooneend en kwartel.

De Kampen is klein maar fijn en vertoont veel variatie, met zowel kleine als bontbekplevier en een broedpoging van de zwarte stern. Het plas-dras perceel vertolkt een geweldige functie.

De Slaag is iets anders met behalve weidevogels onder meer ook ijsvogel, smient, zomertaling en putter.

1. INLEIDING

De monitoringreeks met broedvogelinventarisaties van de in de titel van dit rapport vermelde gebieden in Eemland is ook in 2015 weer voortgezet. Het is nu voor het dertiende achtereenvolgende jaar dat het onderzoek is uitgevoerd. Een overzicht van de resultaten in de periode 2004-2014 is te vinden in de rapportage over het laatstgenoemde jaar (Jonkers & Roodhart 2014). Die van 2015 in de verslaglegging over dat jaar (Jonkers, Roodhart & Roodhart 2016).

De resultaten kunnen beïnvloed worden door tal van factoren. De terreinsituatie is daarvan een heel belangrijke. Die draagt er aan bij of een soort besluit zich wel of niet gaat vestigen in een gebied en in welke mate. Voor de trekvogels onder hen kunnen de leefomstandigheden in het overwinteringsgebied en zaken die plaatsvinden tijdens de trek van invloed zijn. Soms kan het weer tijdens het broedseizoen en de inventarisaties een rol spelen. Aan dit alles zal voor zover bekend in dit rapport aandacht worden geschonken.

2. LIGGING, OPPERVLAKTE, TERREINBESCHRIJVING EN BEHEER

Noordpolder Eemland (230 ha)

Twee waterwielpompen in de Noordpolder te Veld Eemland zorgden opnieuw dat er deel percelen plas dras stonden en dit enige tijd bleven bij het begin van het broedseizoen. Bij het begin van de inventarisaties verbleven nog vele duizenden brandganzen in het gebied. Dit gedrag viel samen met de vestigingsperiode van de weidevogels. Tot ver in mei waren hier en daar nog groepen brandganzen aanwezig.

Object De Slaag (71 ha)

Dit jaar waren er op in de periode dat de inventarisaties begonnen weinig ganzen aanwezig en er was geen andere begrazing in de vorm van vee. Plas dras situaties waren gering en er waren geen werkzaamheden op de ontginningsplas, die in de zuidoosthoek van het gebied aanwezig is. Op de territoriakaarten van de weidevogels is de negatieve uitstraling te zien van het effect, welke het aldaar aanwezige gronddepot had.

Polder De Kampen (110 ha)

Het noordelijk deel van dit weidevogelgebied ligt tegen de dijk van het Eemmeer, de westzijde grenst aan de zeer drukke rijksweg A27. Dagelijks passeren daar zo'n 60.000 voertuigen, die waarvan het geluid het gebied binnen dringt. Aan de zuidzijde vormt de Gooyergracht de grens. Het grasland behoort deels toe aan Staatsbosbeheer (SBB), maar wordt beheerd door Natuurmonumenten. De overige percelen van het geïnventariseerde gebied zijn vooral in gebruik bij hobbyboeren. Het geheel is ontsloten door enkel verharde wegen. Aan een van die wegen in het oostelijk deel tegen de Gooyergracht bevindt zich enkele honderden meters lange smalle strook met percelen, die in gebruik is bij een boomkweker annex hoveniersbedrijf en een volkstuin. Aan de andere zijde van die weg staan enkele paardenstalletjes. In dit stuk ontbreken weidevogels. Het overige deel van het gebied is geheel open. Een door zonne-energie aangedreven waterwielpompe houdt een aantal percelen plas dras in het voorjaar.

3. METHODE

De inventarisaties zijn net als in voorgaande jaren uitgevoerd volgens de hiervoor opgestelde Sovon richtlijnen voor de BMP-methode (Van Dijk *et al.* 2011). Dit gold ook voor de alarmtellingen van de grutto en de tureluur, met de voor deze geldende richtlijnen (Nijland & Van Paassen 2007).

Evenals in 2015 zijn de gegevens ingevoerd via Autocluster, het online programma van Sovon, waarmee BMP-gegevens worden verwerkt. Met hulp van dit systeem kunnen territoria automatisch worden bepaald.

In de tabellen 1, 2, en 3 zijn de inventarisatiedata vermeld.

Inventarisatiedatum	Telgebied
12-04	Noordpolder Eemland
25-04	Noordpolder Eemland
09-05	Noordpolder Eemland
25-05	Noordpolder Eemland
07-06	Noordpolder Eemland

Tabel 1. Inventarisatiedata in de Noordpolder Eemland in 2016.

Inventarisatiedatum	Telgebied
12-04	De Slaag
26-04	De Slaag.
09-05	De Slaag
25-05	De Slaag.
08-06	De Slaag

Tabel 2. Inventarisatiedata in het object De Slaag in 2016.

Inventarisatiedatum	Telgebied
13-04	De Kampen
25-04	De Kampen
10-05	De Kampen
25-05	De Kampen
08-06	De Kampen

Tabel 3. Inventarisatiedata in het SBB-object De Kampen in 2016.

4. WEERSOMSTANDIGHEDEN

Tijdens alle veldbezoeken was het weer goed en de inventarisaties konden onder prima weersomstandigheden worden uitgevoerd.

De maand april was vrij koel en in de tweede helft zelfs koeler. Op 13 april werd vooral de Maatpolder geteisterd door noodweer, in zeer korte tijd viel er ruim 40 millimeter neerslag, deels in de vorm van hagel. Een groot aantal nesten van grutto en Kievit spoelde geheel weg, waarbij er nagenoeg geen herlegsel van grutto optrad. Mei was een zeer warme maand, met vrij zonnig en met een vrijwel normale hoeveelheid regen. Juni echter was gemiddeld over het land zeer nat, somber en warm. De topperiode voor broedende weidevogels was toen al voorbij.

5. RESULTATEN

5.1 Algemeen

Opnieuw daalde het aantal vestigingen van de grutto in de Noordpolder te Veld /Maatpolder. Vergeleken met 2014 is er een afname van bijna honderd broedparen. Er is geen aanwijsbare oorzaak. De monitoring in de komende jaren zal uitwijzen hoe deze ontwikkeling verder verloopt. Ook bij de Kievit is er een afnemende trend. De aantallen van de tureluur fluctueren.

5.2 Noordpolder Eemland

De Noordpolder Eemland bevatte in 2016 36 soorten (Bijlage 1); in 2015 waren dat er 37. (Jonkers *et al.* 2016).

De soorten van de Rode Lijst staan vermeld in tabel 4.

Nederlandse naam	Kwetsbaar	Gevoelig	Ernstig bedreigd
Zomertaling	X		
Wintertaling	X		
Slobeend	X		
Grutto	X		
Bontbekplevier	X		
Watersnip			X
Tureluur		X	
Kemphaan			X
Veldleeuwerik		X	
Graspieper		X	
Gele Kwikstaart		X	
Kneu	X		

Tabel 4. Soorten van de Rode Lijst die in 2016 hebben gebroed in de Noordpolder Eemland.

5.2.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Wilde eend 72 paar. De stand was weer gelijk aan die van 2014.

Slobeend 50 paar. Dit jaar was er weer een forse toename.

Zomertaling 4 paar. Het aantal hiervan halveerde bijna.

Krooneend 1 paar. Het is voor het eerst dat zich een paar vestigde in de Noordpolder.

Krakeend 38 paar. Een gelijk aantal aan dat van 2015.

Smient 1 paar. Ook de smient was weer met hetzelfde aantal als dat van 2015 aanwezig.

Tafeleend 1 paar. De tafeleend is eveneens een nieuwe soort in de monitoringreeks.

Kuijeend 37 paar. Het niveau is bijna gelijk aan dat van vorig jaar.

Bergeend 9 paar. Een toename met een paar en dus nog steeds een stijging.

Kolgans 1 paar. Dit jaar evenals vorig jaar een paar.

Knobbelzwaan 8 paar. Het aantal daalde weer naar het niveau van 2014, toen er zeven paren broedvogel waren.

Kwartel 1 paar. Voor het derde achtereenvolgende jaar een paar.

Meerkoet 116 paar. De meerkoet is weer helemaal terug op het peil van 2014 en doet het goed in de polder.

Scholekster 21 paar. Het verschijnsel van joegedrag dat in het vorige verslag werd genoemd manifesteerde zich opnieuw, waardoor het aantal van 2014 bijna weer werd gehaald. Het nu aangetroffen aantal paren ligt nog wat hoger dan in 2013. Een verklaring hiervoor is niet gevonden.

Kievit 204 paar. In 2015 was de stand 231 paren. In 2010, 2011, 2012 en 2013 en 2014 respectievelijk 204, 293, 289, 189 en 269 paren. Er kunnen van jaar tot jaar grote verschillen zijn. In de periode 1973 t/m 2009 bedroeg het maximum 150 paren.

Grutto 246 paar. De afname t.o.v. 2015 bedroeg 29 paren. Er is nog steeds een dalende lijn. Vergeleken met 2014 is er een verschil van bijna honderd paren.

Watersnip 5 paar. De stand is vergelijkbaar met die van 2014.

Tureluur 162 paar. De tureluur deed het dit jaar heel goed. Er waren 50 paren meer aanwezig dan in 2015.

Klunt 4 paar. Voor het derde jaar op rij liep de stand terug, maar die kan zo maar weer omhoog gaan door goede plas dras situaties en modderige plekken. .

Bontbekplevier 2 paar. Er waren wat minder paren dan voorgaand jaar. De hiervoor geschetste terreinsituatie werkt ook door bij deze soort.

Kleine plevier 2 paar. Idem.

Kempbaan 1 paar. Helaas was van dit kroonjuweel dit jaar maar een paar aanwezig.

Visdief 2 paar. Ook de visdief profiteerde van de goede biotoop.

Veldleeuwerik 1 paar. De veldleeuwerik wist zich te handhaven, zij het slechts met een paar.

Graspieper 21 paar. De dip van 2015 was weer voorbij.

Boerenzwaluw 1 paar. Ook dit jaar broedde weer een paar onder een bruggetje in een soort nestkastje.

Gele kwikstaart 46 paar. Voor de gele kwikstaart was de top nog niet bereikt. Na 19 paren in 2014 en 32 in 2015 steeg het aantal nu tot het hiervoor genoemde aantal.

Witte kwikstaart 9 paar. De stijging met 5 paren in 2015 werd nu weer teniet gedaan door eenzelfde afname.

Roodborsttapuit 1 paar. Deze soort handhaafde zich met een paar.

Rietzanger 15 paar. Met dit aantal deed de rietzanger het niet slecht na de dip in 2015.

Bosrietzanger 2 paar. Voor het eerst dit jaar.

Rietgors 43 paar. De stijgende lijn van de afgelopen drie jaar zette zich voort.

Kneu 11 paar. Van 2 in 2014 naar 7 paren in 2015 en nu dit aantal biedt hoop voor de toekomst. is heel wat in een gebied dat struweelgroei moet ontbereren.

Zwarte kraai 1 paar. Een nieuwe vestiging.

5.3.2. Waarnemingen van niet-broedvogels in de Noordpolder

Soort	Aantal 12 april	Aantal 25 april	Aantal 9 mei	Aantal 25 mei	Aantal 4 juni
Aalscholver	-	1	1	-	1
Blauwe reiger	3	1	1	2	1
Ooievaar	-	1	1	-	2
Lepelaar	3	2	2	-	4
Grote zilverreiger	-	-	-	-	2
Zomertaling	1	-	-	-	-
Slobeend	10	8	-	-	-
Tafeleend	-	-	7	-	-
Grauwe gans	-	25	-	-	-
Kolgans	1	1	-	-	-
Brandgans	5400	3400	736	47	40
Nijlgans	-	3	-	3	14
Buizerd	-	2	1	-	-
Bruine kiekendief	1	1	-	1	1
Zeearend	-	-	-	1	-
Wespendief	-	1	-	-	-
Sperwer	-	1	-	-	-
Watersnip	-	2	-	-	-
Wulp	-	9	-	-	-
Witgat	2	1	-	-	-
Bosruiter	-	1	-	-	-
Oeverloper	-	1	1	-	-
Zwarte ruiter	3	1	-	-	-
Kleine mantelmeeuw	-	4	4	-	-
Stormmeeuw	1	-	-	-	-
Dwergmeeuw	-	-	-	2	-1
Kokmeeuw	210	-	-	-	-
Zwartkopmeeuw	-	-	1	-	-
Houtduif	-	-	1	-	-
Holenduif	1	-	-	-	-
Witte Kwikstaart	18	7	6	3	4
Gele kwikstaart	1	-	1	-	1
Tapuit	-	1	-	-	-
Kneu	-	-	1	-	-
Spreeuw	-	-	-	-	61
Zwarte kraai	2	-	1	-	-

Op 9 mei was een 'bonte' tureluur aanwezig.

5.3.3 Andere waarnemingen

Er zijn drie soorten zoogdieren waargenomen.

Haas 12 april 22 ex.; 25 april 39 ex.; 9 mei 20 ex.; 24 mei 22 ex.; 4 juni 16 ex.

Wezel 12 april 1 exemplaar.

Hermelijn 25 mei 1 ex.

Mol Op veel graslanden waren molshopen aanwezig.

5.4 De Slaag

In De Slaag hielden zich in 2016 29 broedvogelsoorten op (Bijlage 2).

Nederlandse naam	Kwetsbaar	Gevoelig	Bedreigd
Slobeend	X		
Zomertaling	X		
Bontbekplevier	X		
Grutto	X		
Watersnip			X
Tureluur	X		
Veldleeuwerik		X	
Gele kwikstaart		X	
Graspieper		X	
Kneu	X		

Tabel 5. Soorten van de Rode Lijst die in 2016 hebben gebroed in De Slaag.

5.4.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Funt 1 paar. Deze soort vestigde zich met een paar.

Wilde eend 26 paar. Vergeleken met 2015 verdriedubbelde de populatie zich. Ook met 2014 is het nog bijna en verdubbeling.

Slobeend 17 paar. Met dit aantal kwam de soort weer goed voor de dag.

Zomertaling 1 paar. Helaas dit jaar een halvering, plas-dras situatie waren ook niet optimaal.

Bergeend 3 paar. Voor het derde jaar op rij liep de stand terug.

Nijlgans 1 paar. Er vestigde zich een paar.

Canadese gans 1 paar. Een succesvol broedsel op het eiland.

Kuijeend 7 paar. De kuijeend zakte iets in en zit weer op het niveau van 2014.

Krakeend 9 paar. Stabiel

Smient 1 paar. Voor het tweede achtereenvolgende jaar broedde er een paar.

Meerkoet 32 paar. De meerkoet weet zich goed te handhaven en nam weer toe.

Waterhoen 1 paar. Op het eiland weet deze soort zich te handhaven lijkt het.

Scholekster 9 paar. Stabiel.

Kievit 70 paar. De kievit hield goed stand.

Grutto 87 paar. De toename zette door. De koning van de weide is nu de talrijkste steltloper en heeft de kievit achter zich gelaten.

Watersnip 4 paar. De soort neemt gelukkig weer iets toe.

Tureluur 43 paar. De stand liep nog iets terug.

Veldleeuwerik 2 paar. Iets positiever dan vorig jaar met slechts 1 territorium.

Graspieper 7 paar.

Bontbekplevier 3 paar. De soort profiteerde van de inrichtingswerkzaamheden.

Kleine plevier 2 paar. Idem.

Ijsvogel 1 paar. De ijsvogel lijkt zich voorgoed gevestigd te hebben op het eilandje in de Eem.

Gele kwikstaart 3 paar. Een halvering t.o.v. vorig jaar

Witte kwikstaart 6 paar. Stabiel

Putter 1 paar. Wederom 1 territoria.

Rietzanger 1 paar. Stabiel.

Rietgors 8 paar. Idem.

Kneu 3 paar. De vestiging voor het derde achtereenvolgende jaar doet het vermoeden rijzen dat de soort een blijvertje is.

5.4.2. Waarnemingen van niet-broedvogels in 2016 in De Slaag

Soort	Aantal 12 april	Aantal 26 april	Aantal 9 mei	Aantal 25 mei	Aantal 8 juni
Aalscholver	4	-	-	-	-
Blauwe reiger	-	1	-	-	2
Lepelaar	-	-	-	1	-
Kuifeend	-	24	8	24	-
Tafeleend	-	-	-	1	-
Brandgans	-	350	-	-	-
Canadese gans	-	-	-	1	-
Nijlgans	-	-	35	-	-
Buizerd	1	-	-	-	-
Slechtvalk	1	-	-	-	-
Scholekster	31*	-	-	-	-
Bosruiter	-	1	-	-	-
Oeverloper	-	-	4	-	-
Witgat	-	1	2	1	-
Zwarte ruiter	-	-	2	-	-
Zilvermeeuw	-	-	-	-	1
Houtduif	-	-	3	8	9
Turkse tortel	1	-	-	-	-
Gierzwaluw	-	-	-	-	4
Gele kwikstaart	-	1	-	-	-
Spreeuw	-	-	-	-	18
Kauw	-	-	6	-	-

* Op verzamelplaats bij de grote plas.

5.4.3 Andere waarnemingen

Haas. Op 12 april 4ex; 25 mei 3 ex.; 8 juni 1 ex.

Mol. Overall molshopen aanwezig.

5.5 De Kampen

2016 was een goed jaar voor De Kampen; 29 soorten kwamen er tot broeden (Bijlage 3). Daarvan bevonden dertien soorten zich op de Rode Lijst (Tabel 6). De zwarte stern was wel geregeld aanwezig in het gebied, zelfs nest gebouwd maar heeft niet gebroed. De vijf nieuwe soorten van het vorig jaar, wintertaling, zomertaling, bontbekplevier, kemphaan en kluut handhaafden zich. Grauwe gans, Canadese gans en veldleeuwrik verdwenen. Daar tegenover stond, dat acht andere soorten zich vestigden. Er is dus volop beweging in De Kampen.

Nederlandse naam	Kwetsbaar		Gevoelig	Bedreigd	Ernstig bedreigd
Slobeend	X				
Wintertaling	X				
Zomertaling	X				
Bontbekplevier	X				
Slobeend	X				
Watersnip				X	
Grutto			X		
Kemphaan					X
Tureluur	X				
Koekoek	X				
Gele kwikstaart			X		
Paapje				X	
Graspieper			X		
Kneu			X		

Tabel 6. Soorten van de Rode Lijst die in 2016 hebben gebroed in De Kampen.

5.5.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Wilde eend 19 paar. Eindelijk weer een beetje normale stand na twee jaar van achteruitgang.

Slobeend 7 paar. Kleine toename ten opzichte van vorig jaar

Zomertaling 2 paar. Dit jaar zelfs 2 paren, dankzij de plaatselijke vernatting.

Kuijeend 7 paar. Het aantal paren nam voor het derde achtereenvolgende jaar licht toe.

Krakeend 7 paar. Stabiel

Wintertaling 2 paar. Gelijk aan de zomertaling.

Knobbelswaan 2 paar. Gelijk aan vorig jaar.

Meerkoet 29 paar. De populatie verdubbelde zich bijna.

Scholekster 6 paar. Gelijk gebleven.

Kievit 39 paar. De kievit nam toe.

Grutto 51 paar. Ook in 2016 waren er, net als in het vorig jaar weer meer paren.

Watersnip 1 paar. Gelijk gebleven

Tureluur 43 paar. Bij de tureluur was sprake van bijna een verdubbeling.

Kluut 4 paar. Deze soort weet ook de plas-dras situatie te waarderen.

Bontbekplevier 3 paar. Idem

Kleine plevier 2 paar. Nieuwe soort.

Kemphaan 2 paar. Dit jaar zelfs 2 paar.

Zwarte stern 1 paar. Helaas niet broedend, nestbouw was het eindpunt.

Graspieper 19 paar. Met een toename van 6 paren kwam de graspieper dit jaar goed voor de dag.

Gele kwikstaart 2 paar. Stabiel.

Witte kwikstaart 4 paar. Idem.

Koekoek 1 paar. Deze soort was nieuw.

Paapje 1 paar. Idem.

Roodborsttapuit 1 paar. Wederom aanwezig.

Putter 3 paar. Deze soort is nieuw

Kleine karekiet 2 paar. Idem

Bosrietzanger 1 paar. Idem

Rietzanger 2 paar. Idem.

Rietgors 5 paar. Kleine daling.

Ekster 1 paar. Ook deze soort is nieuw.

5.5.2 Waarnemingen van niet-broedvogels in De Kampen

Soort	Aantal 13 april	Aantal 28 april	Aantal 10 mei	Aantal 25 mei	Aantal 8 juni
Aalscholver	-	-	-	2	-
Blauwe reiger	1	-	-	1	2
Ooievaar	-	-	-	1	2
Brandgans	-	-	18	12	1
Indische gans	-	-	-	1	-
Streepkopgans	-	-	-	-	1
Nijlgans	1	-	-	-	-
Buizerd	1	1	-	1	3
Bruine kiekendief	-	1	1	1	1
Bontbekplevier	-	-	-	5	-
Wulp	-	9	-	-	-
Bosruiter	-	-	-	1	-
Zwarte ruiter	-	-	1	-	1
Groenpootruiter	-	-	-	1	-
Kokmeeuw	Circa 200	-	-	-	-
Zwarte stern	-	-	2	2	-
Ijsvogel	-	-	1	-	-
Kauw	-	-	52	-	-
Zwarte kraai	-	-	-	2	-
Ekster	1	-	-	-	-

5.5.3 Andere waarnemingen

Haas. Op 13 april 10 ex.; 28 april 27 ex.; 10 mei 13 ex.; 25 mei 2 ex.; 8 juni 6 ex..

Hermelijn. Op 10 mei een exemplaar.

6. DANKWOORD

Net als in voorgaande jaren hielden Celine Roodhart, Jan Roodhart en Dick Jonkers zich in het veld bezig met de inventarisaties. Jan Roodhart zorgde ervoor dat die werden ingevoerd in de databases van het BMP-project bij Sovon. Tim van den Broek heeft dit jaar de kaarten vervaardigd.

LITERATUUR

Bieshaar, G. & During, F. 2016. Resultaten - Verslag 2016. Weidevogelbeschermingsgroep Westelijk Eemgebied. Uitgave 250. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum.

Van Dijk, A. J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Jonkers, D.A, Roodhart, C. 2013 & Roodhart, J.2016. Resultaten van weidevogelinventarisaties in de Noordpolder Eemland (Eemnes), De Kampen (Blaricum) en object De Slaag (Hoogland) in 2015. Uitgave 247. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum.

Jonkers, D.A. 2014. Resultaten van weidevogelinventarisaties in de Noordpolder Eemland (Eemnes), De Kampen (Blaricum) en object De Slaag (Hoogland) in 2014. Uitgave 235. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum.

Jonkers, D.A. 2016. Resultaten van weidevogelinventarisaties in de Noordpolder Eemland (Eemnes), De Kampen (Blaricum) en object De Slaag (Hoogland) in 2015. Uitgave 247. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum.

Internet: http://www.knmi.nl/kd/maand_en_seizoenoverzichten/index.html .

Bijlage 1. Broedvogelsoorten en territoria in De Kampen in 2016

Soort	Aantal territoria in 2016 (2015)
Knobbelzwaan	2 (2)
Bergeend	3(4)
Krakeend	7 (6)
Wilde eend	19 (8)
Wintertaling	2 (1)
Zomertaling	2 (1)
Slobeend	7(5)
Kuifeend	7 (5)
Meerkoet	29 (16)
Scholekster	6 (6)
Watersnip	1(0)
Kleine plevier	1
Bontbekplevier	3 (2)
Kievit	39(31)
Grutto	51 (41)
Tureluur	43(24)
Kemphaan	2 (1)
Zwarte stern	1
Kluut	4(1)
Koekoek	1
Witte kwikstaart	4 (4)
Graspieper	19 (13)
Gele kwikstaart	2 (2)
Paapje	1
Roodborsttapuit	1(1)
Putter	3
Bosrietzanger	1
Kneu	3 (1)
Kleine karekiet	2
Rietzanger	2 (0)
Rietgors	5 (7)
Ekster	1

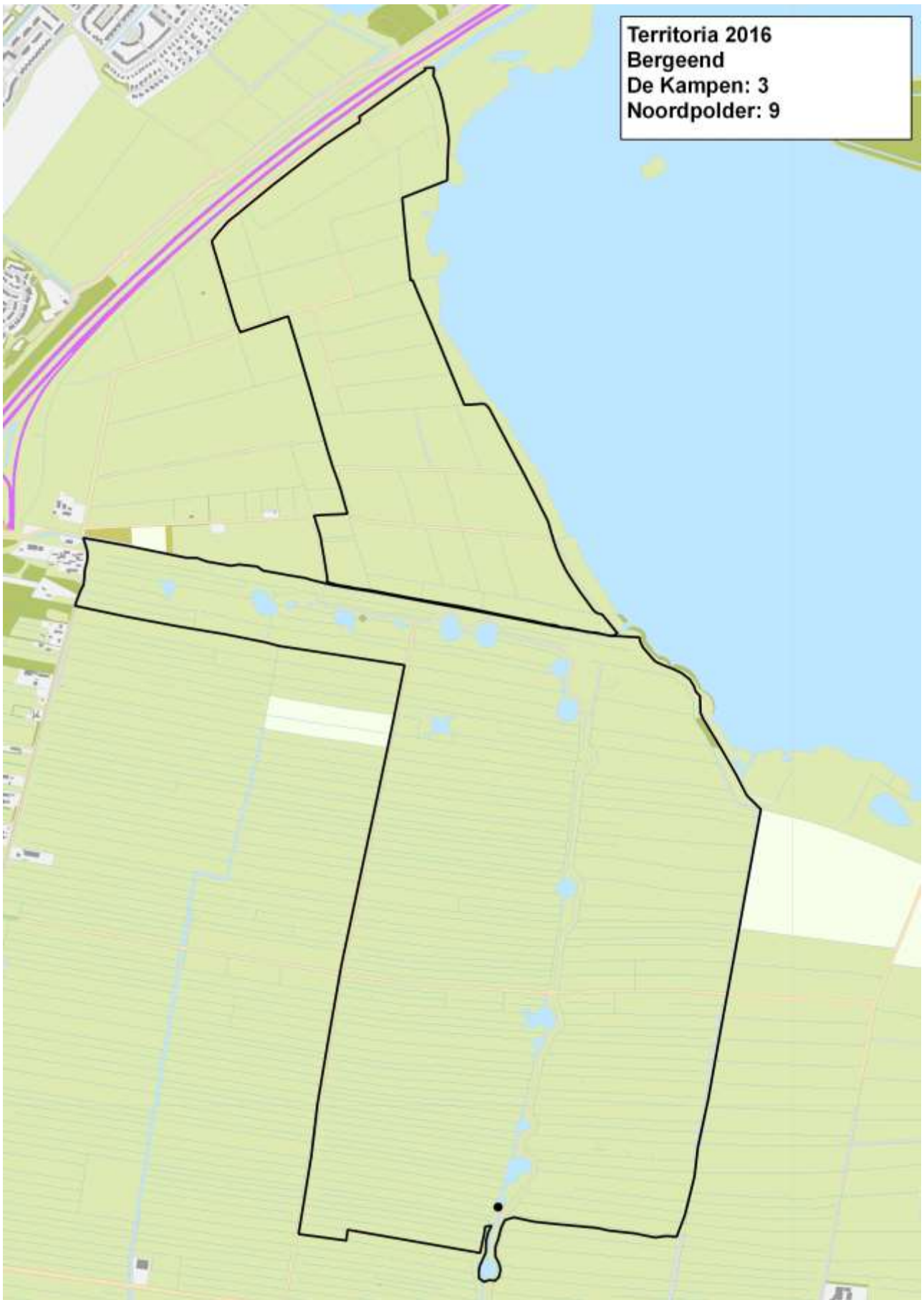
Bijlage 2. Broedvogelsoorten en territoria in 2016 in de Noordpolder Eemland

Soort	Aantal in 2016 (2015)
Fuut	5(6)
Wilde Eend	72 (68)
Krakeend	38 (38)
Slobeend	50 (35)
Zomertaling	4 (7)
Krooneend	1 (0)
Smient	1 (1)
Wintertaling	2(2)
Tafeleend	1 (0)
Kuifeend	37 (39)
Bergeend	9(8)
Kolgans	1(1)
Knobbelzwaan	8 (15)
Meerkoet	116 (97)
Kwartel	1 (1)
Scholekster	21 (13)
Kievit	204 (231)
Grutto	246 (275)
Watersnip	5 (10)
Bontbekplevier	2 (5)
Kleine plevier	2(2)
Tureluur	212 (162)
Kluut	4 (7)
Kemphaan	1 (6)
Visdief	2 (0)
Veldleeuwerik	1 (5)
Boerenzwaluw	1 (1)
Graspieper	21 (14)
Gele kwikstaart	46(32)
Witte kwikstaart	9 (14)
Rietzanger	15 (2)
Kleine karekiet	10(6)
Bosrietzanger	2 (0)
Kneu	11 (7)
Rietgors	43 (31)
Zwarte kraai	1 (0)

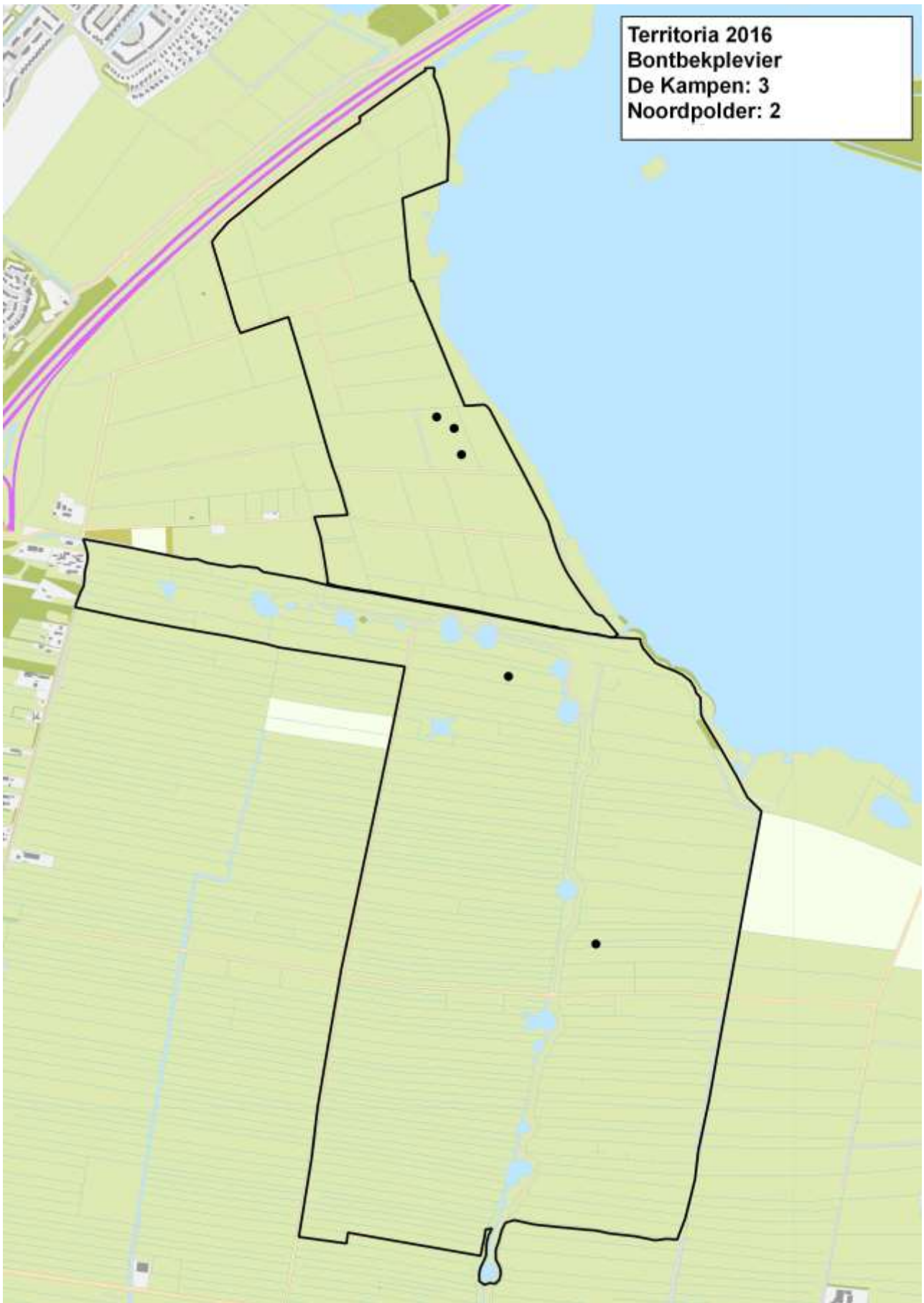
Bijlage 3. Broedvogelsoorten en territoria in object De Slaag in 2016

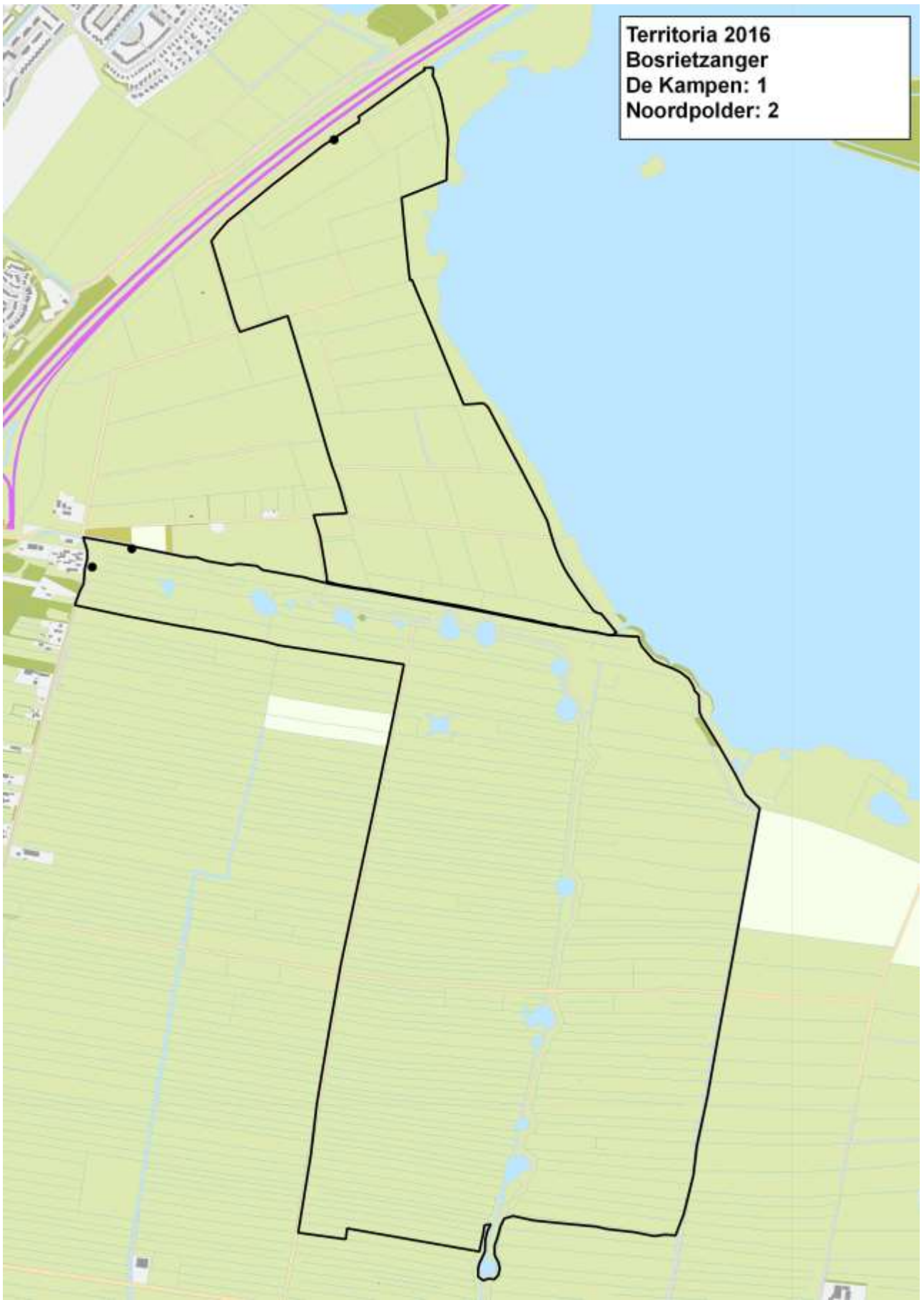
Soort	Aantal territoria in 2016(2015)
Fuut	1
Bergeend	3(5)
Canadese gans	1
Nijlgans	1
Krakeend	9 (9)
Wilde eend	26 (9)
Zomertaling	1 (2)
Slobeend	17 (9)
Smient	1 (1)
Kuifeend	7 (10)
Meerkoet	32 (22)
Waterhoen	1 (1)
Scholekster	9 (9)
Kievit	70 (78)
Bontbekplevier	3 (2)
Kleine plevier	2 (3)
Grutto	87 (68)
Watersnip	4 (3)
Tureluur	43 (47)
Ijsvogel	1(1)
Graspieper	7 (13)
Witte kwikstaart	6 (6)
Gele kwikstaart	3 (6)
Veldleeuwerik	2 (1)
Rietzanger	1 (1)
Kleine karekiet	2 (2)
Putter	1 (1)
Kneu	3(1)
Rietgors	8 (9)

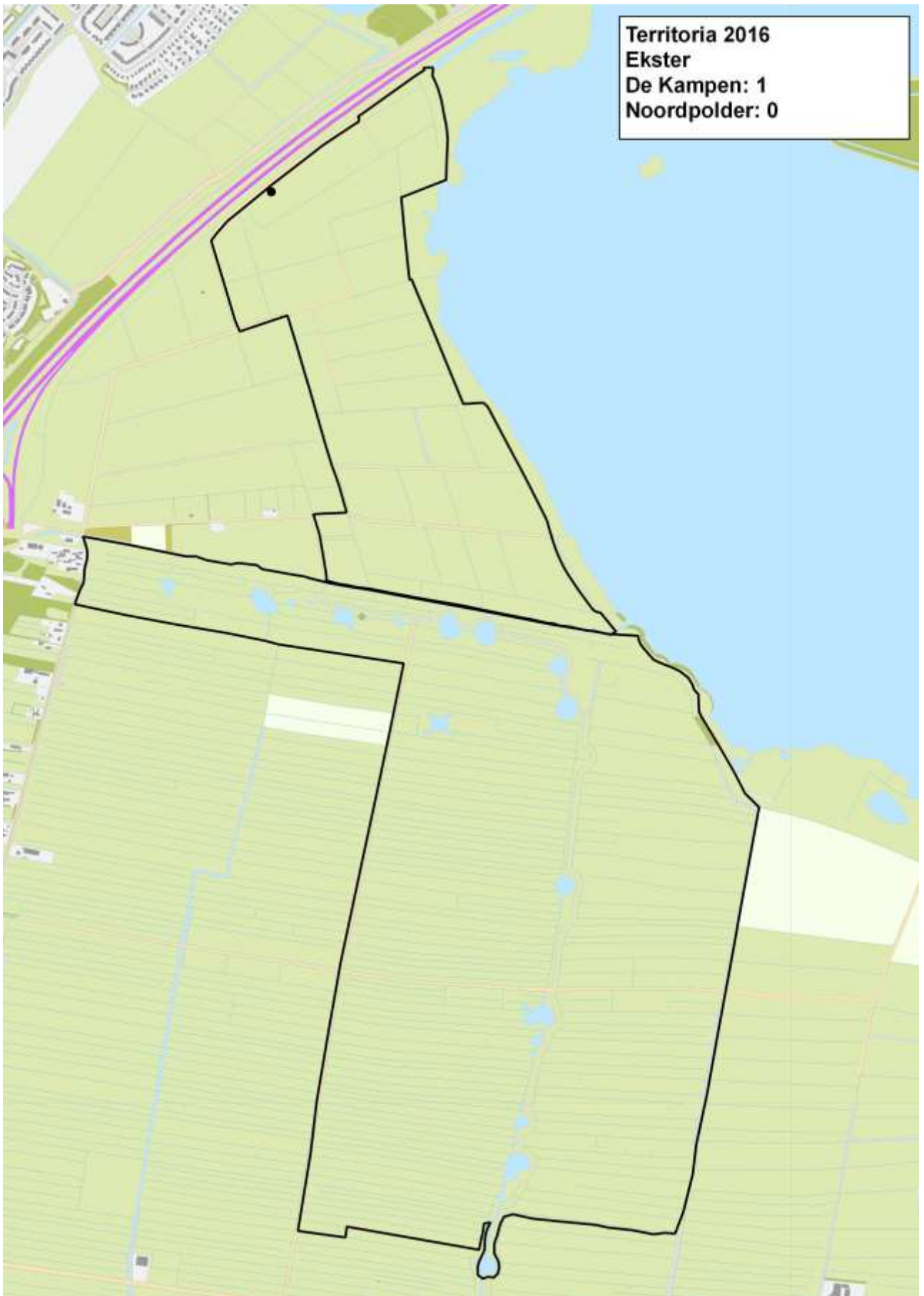
Bijlage 4 Territoriakaarten van de broedvogels in de Noordpolder en de Kampen.

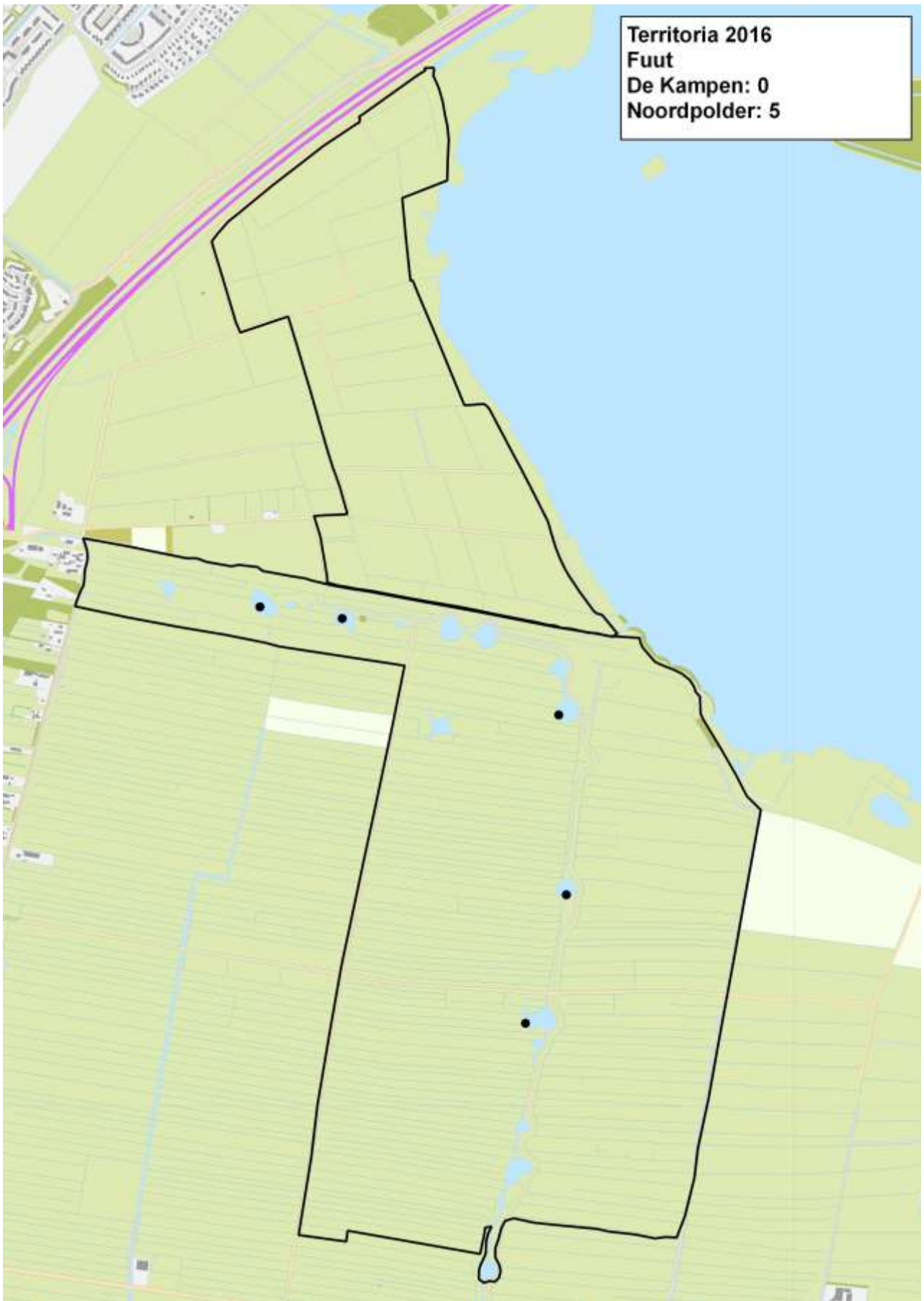

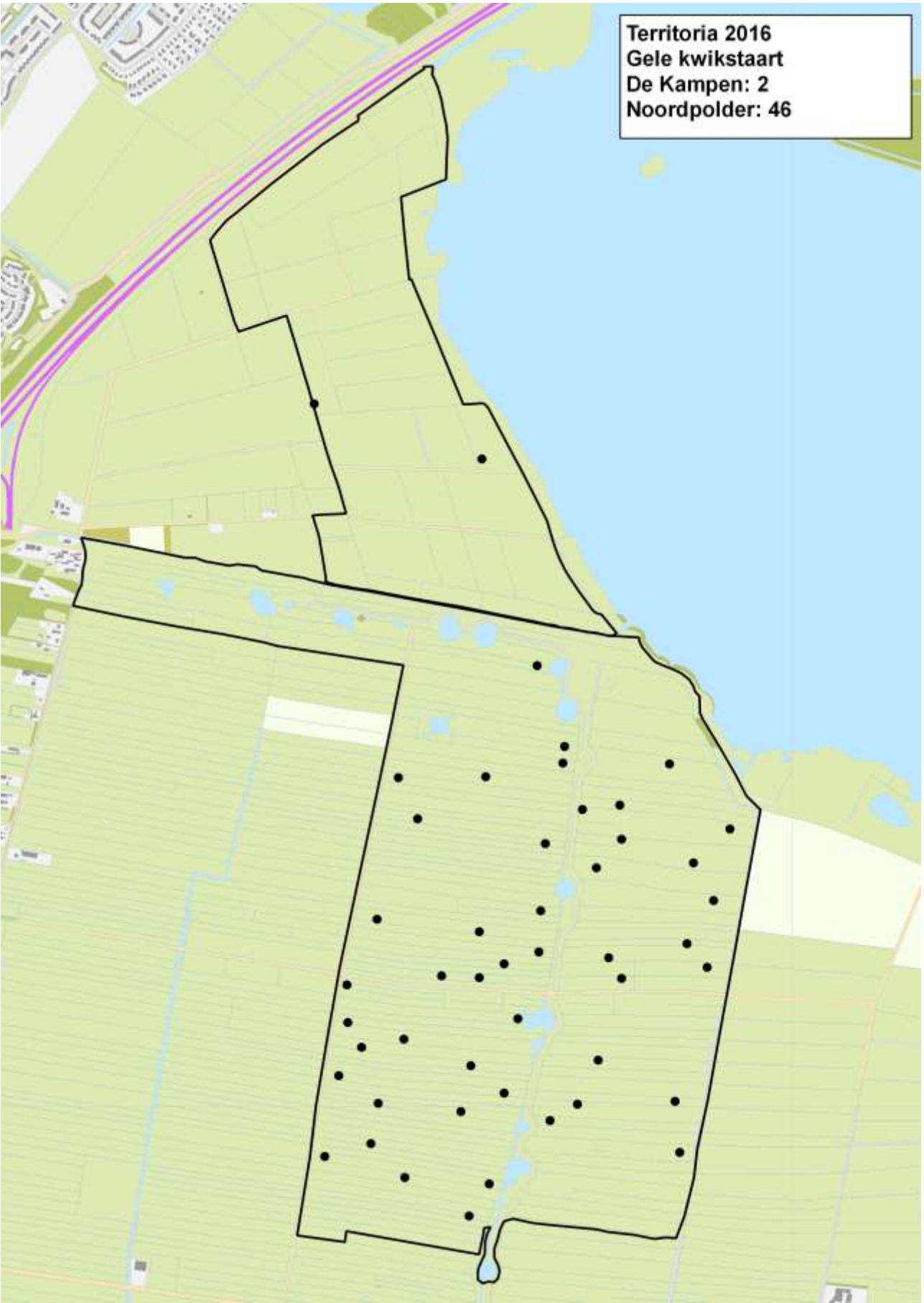

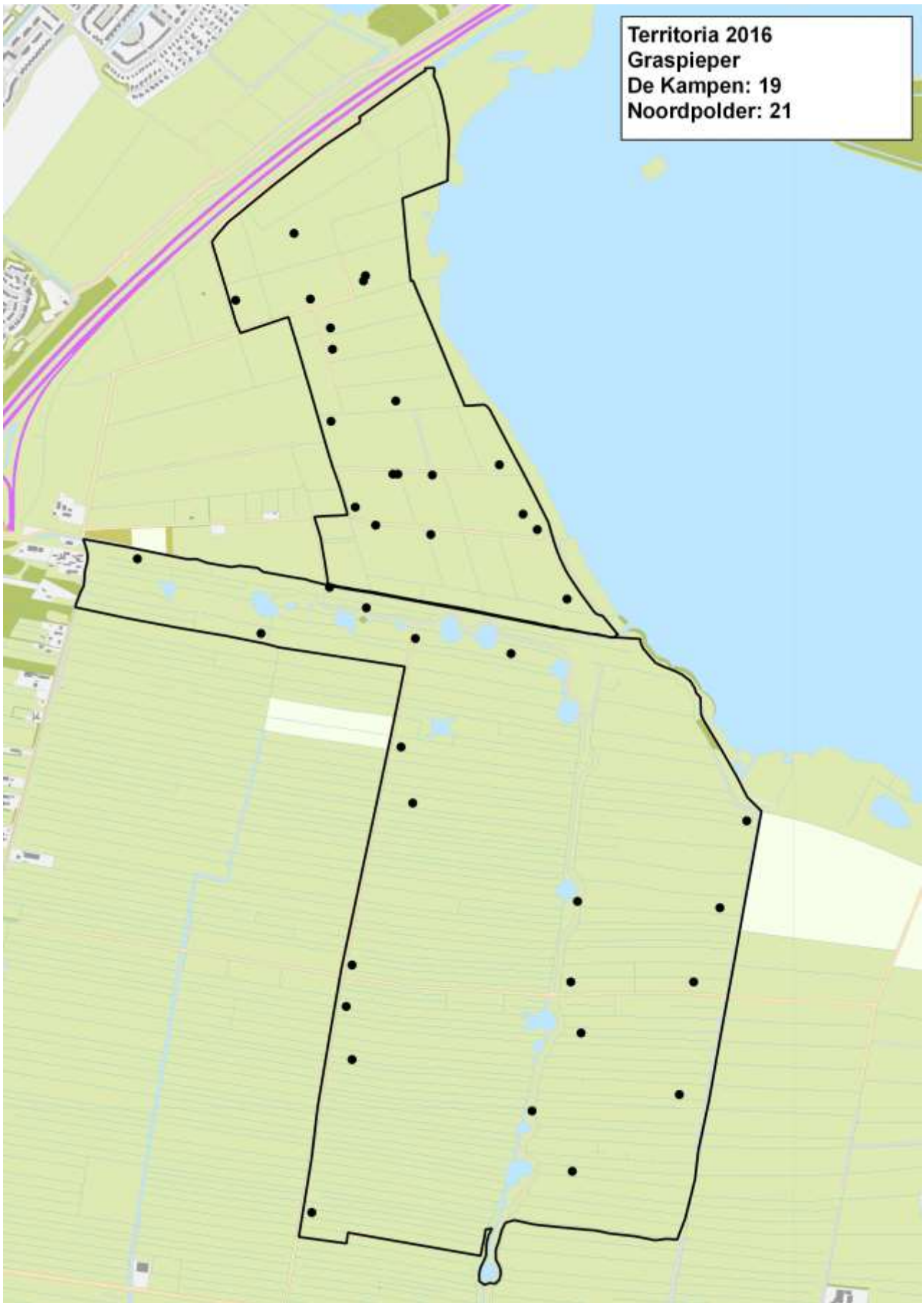

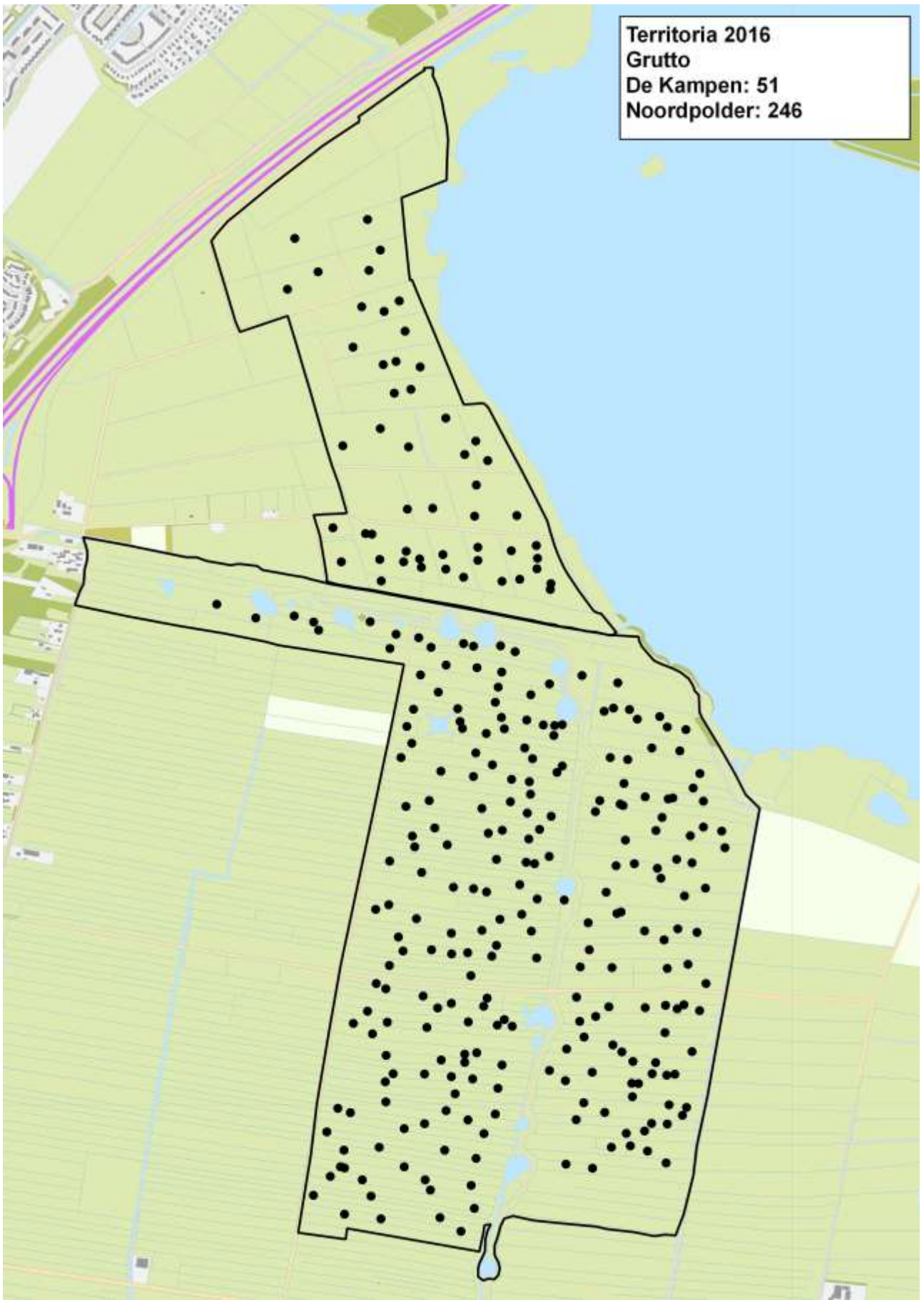

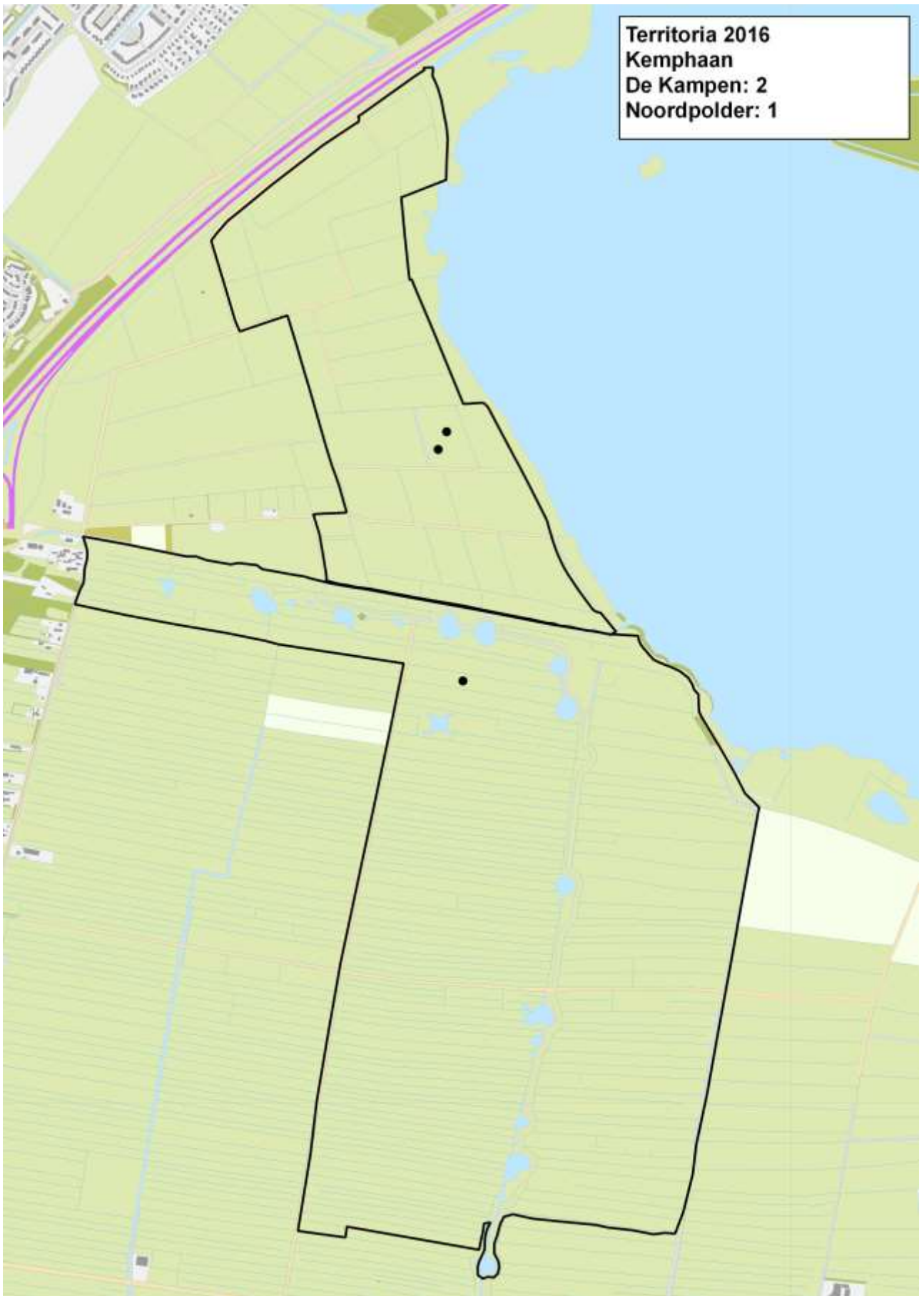

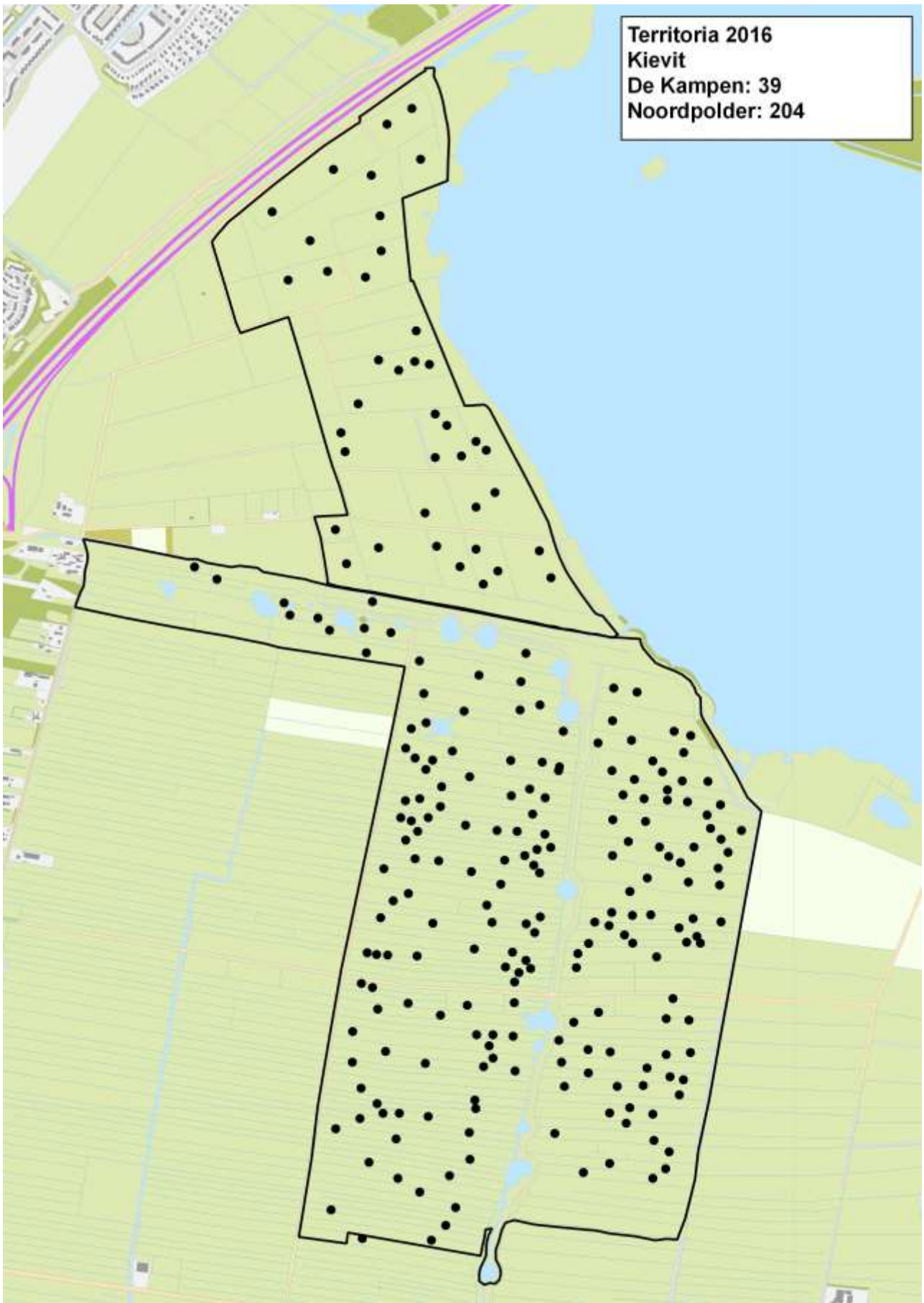

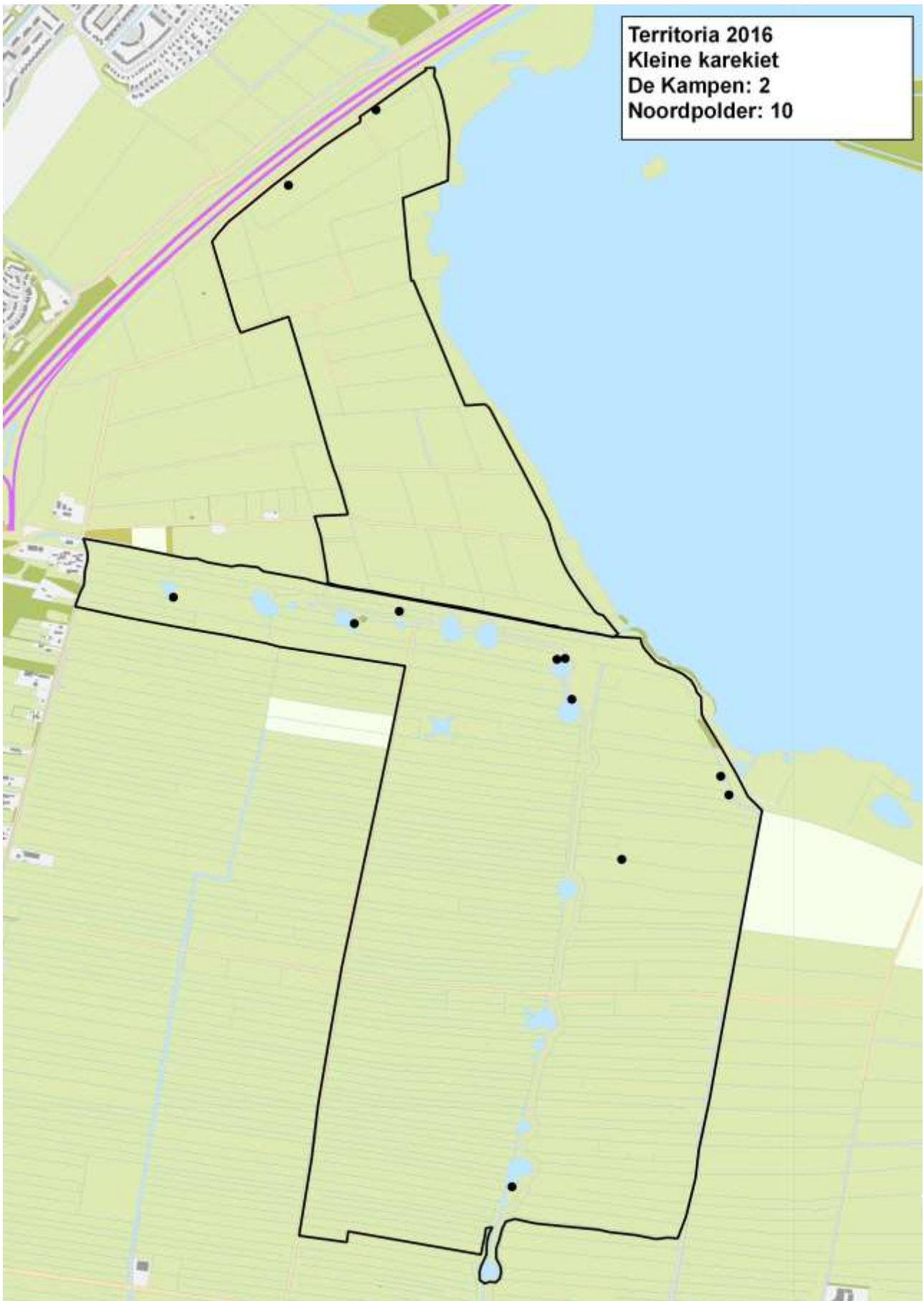

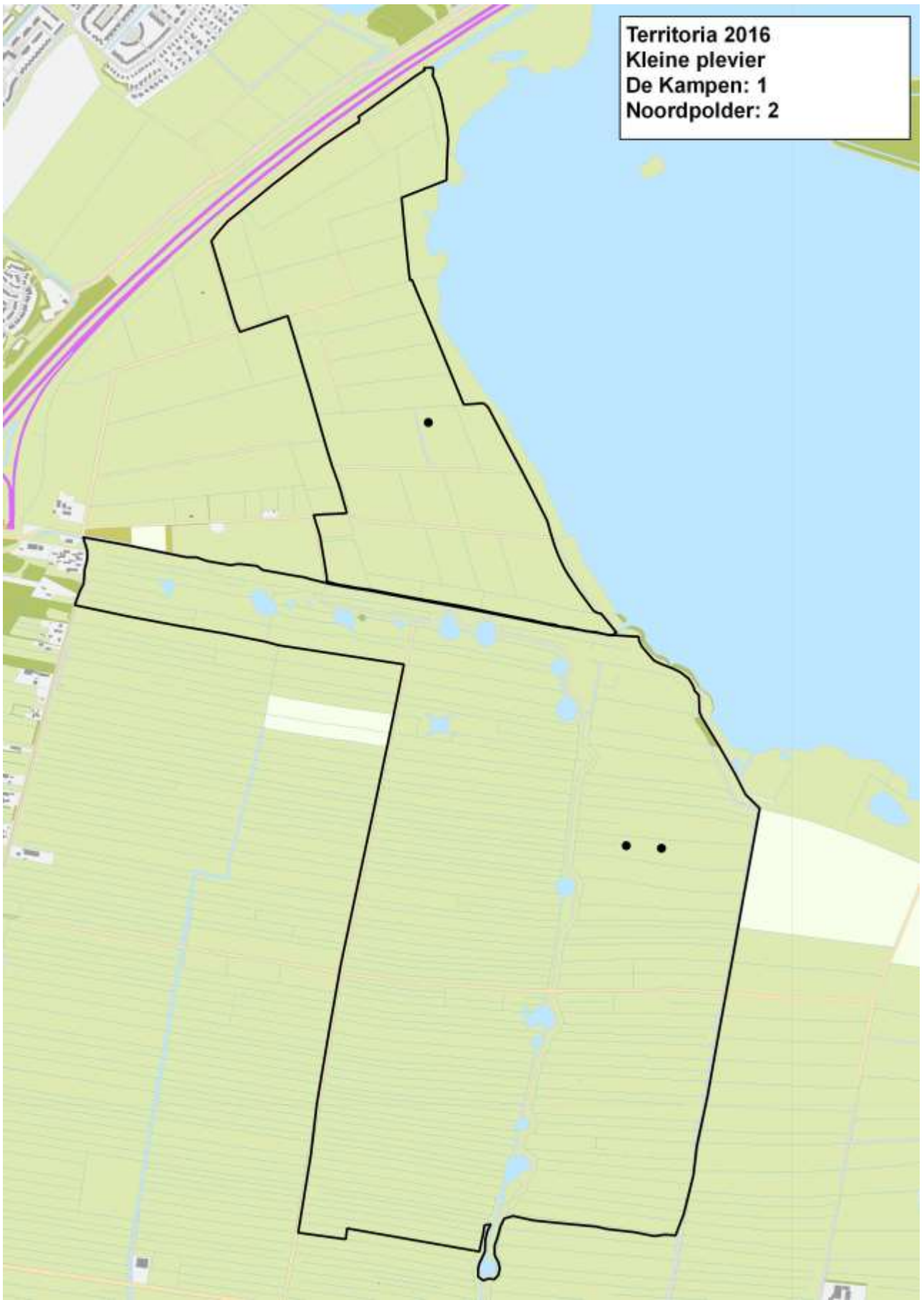

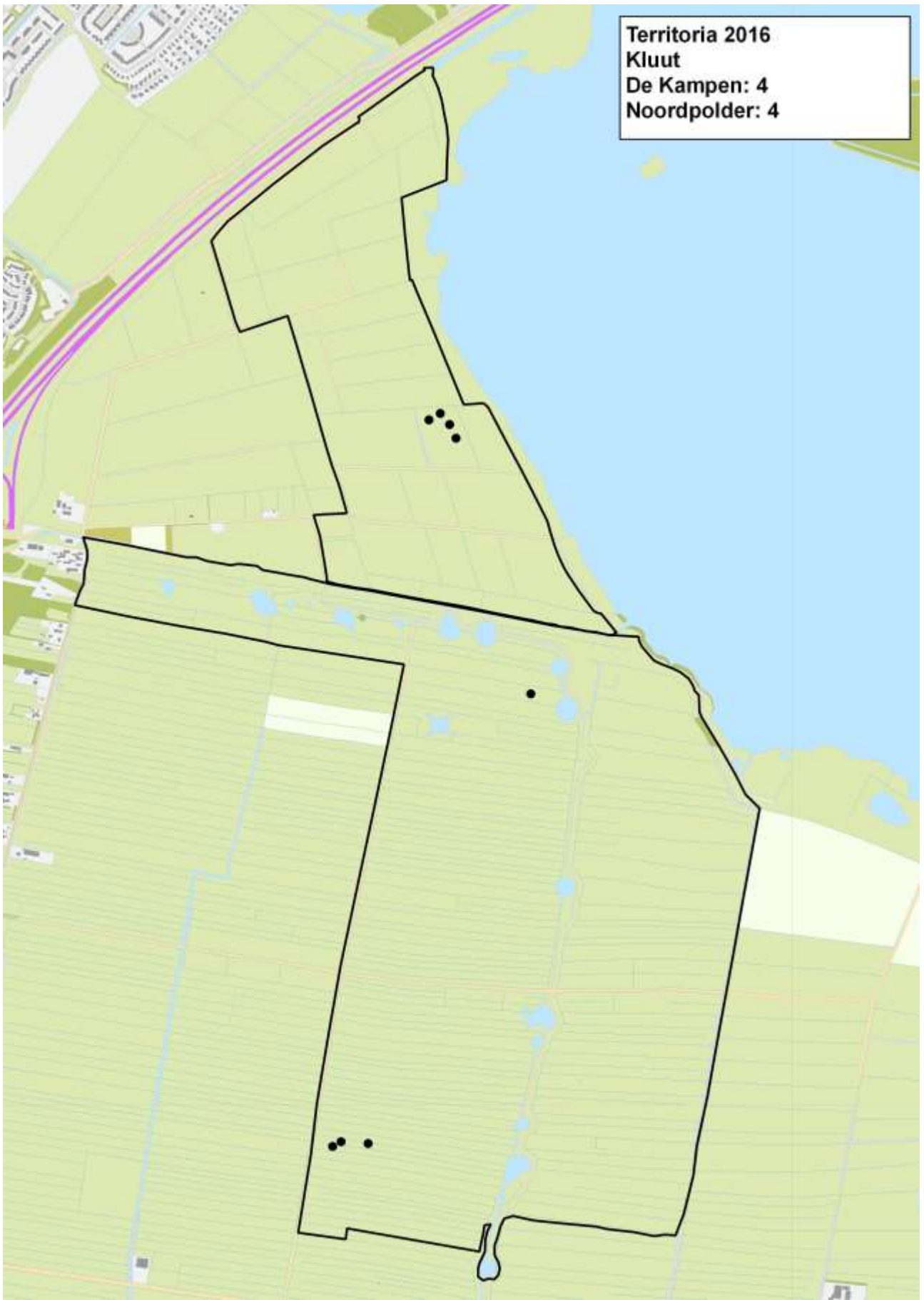

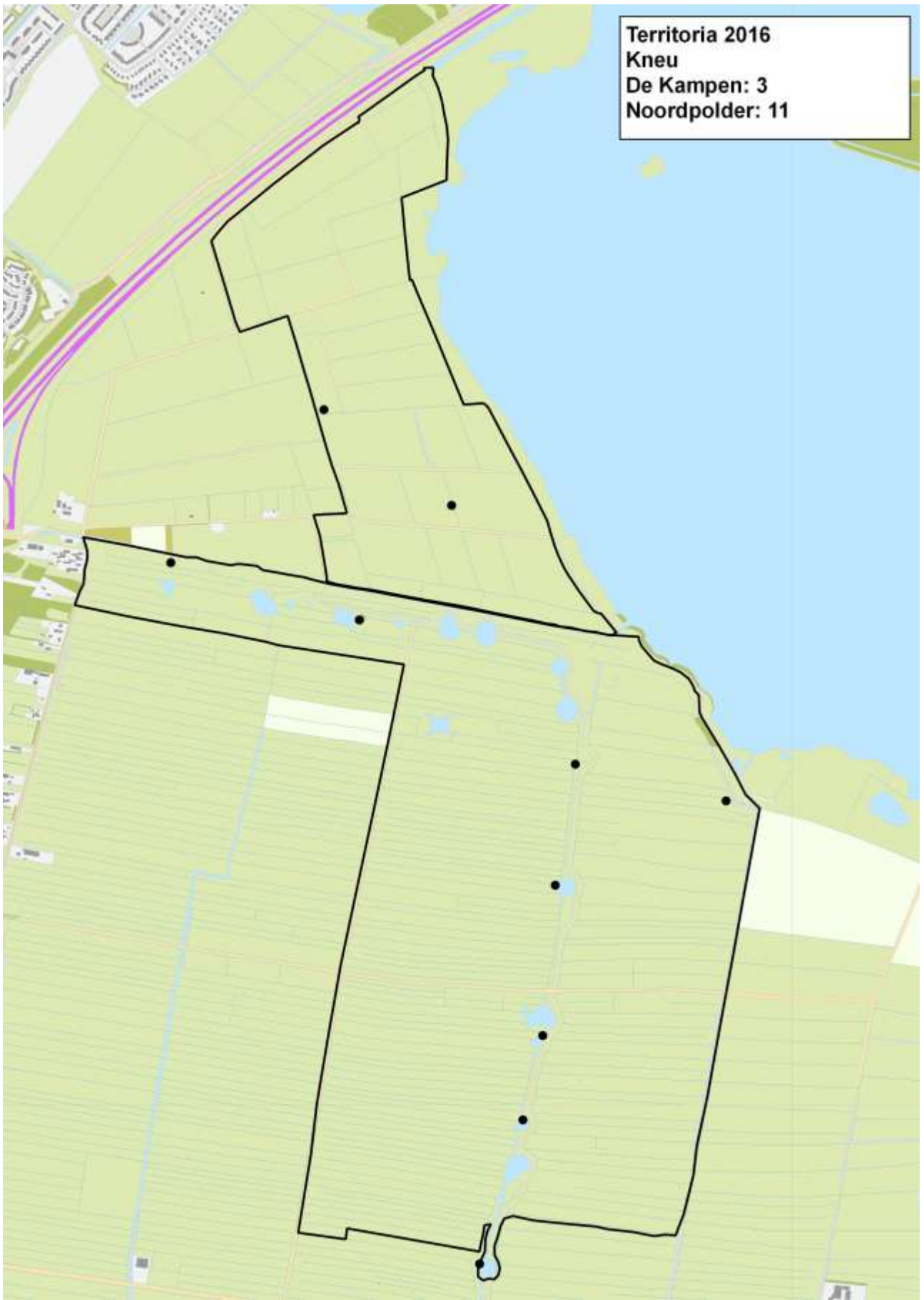

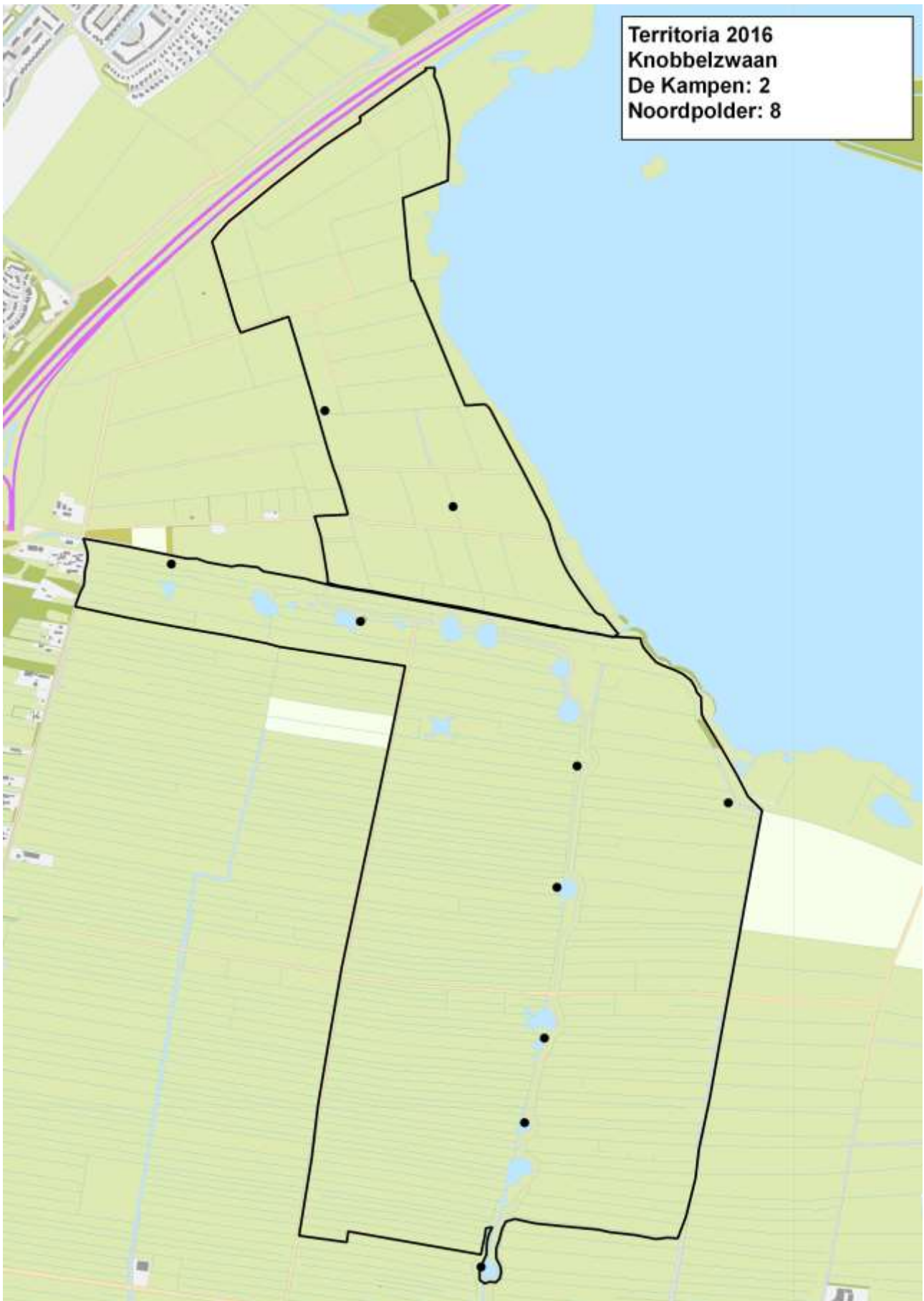

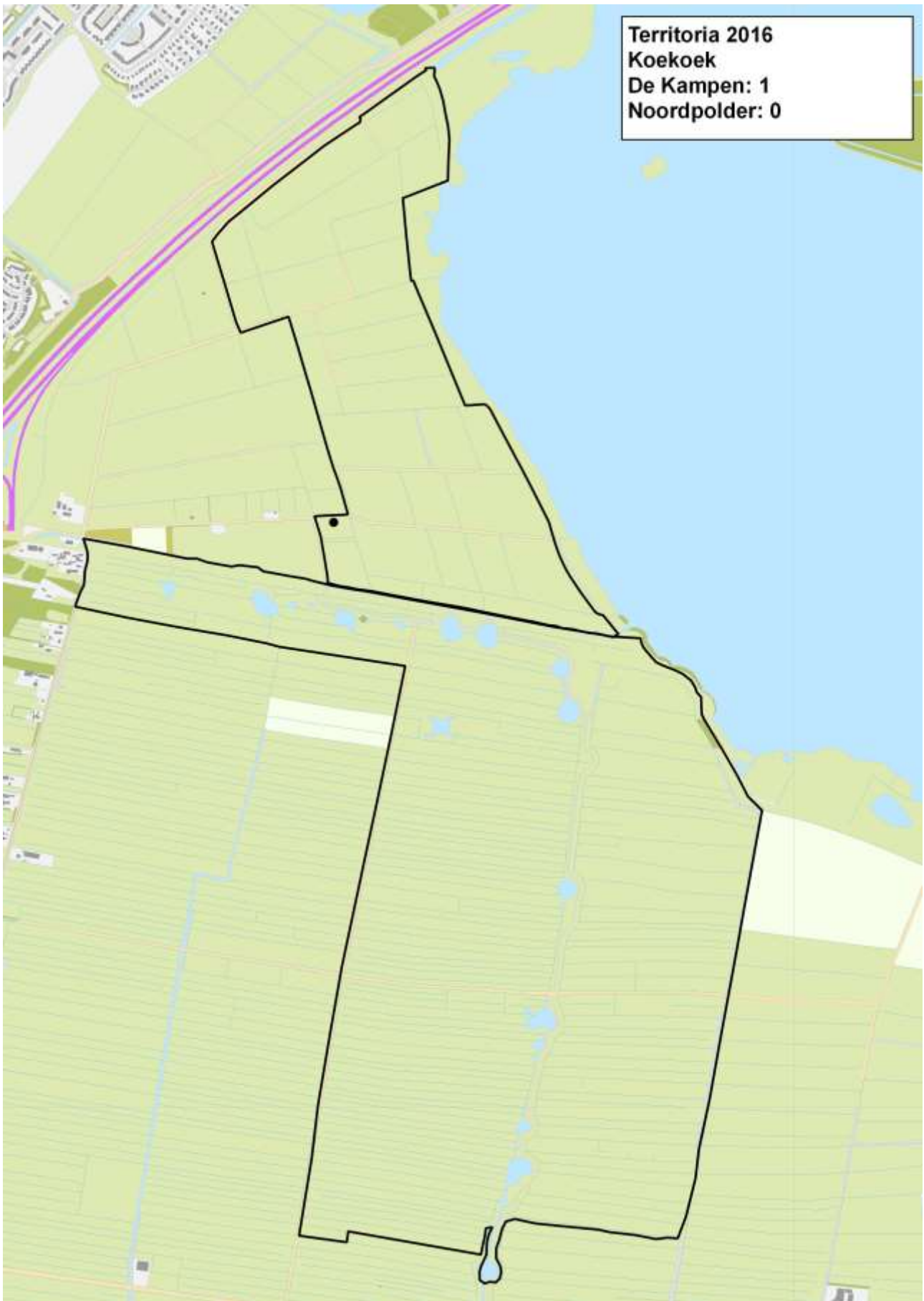

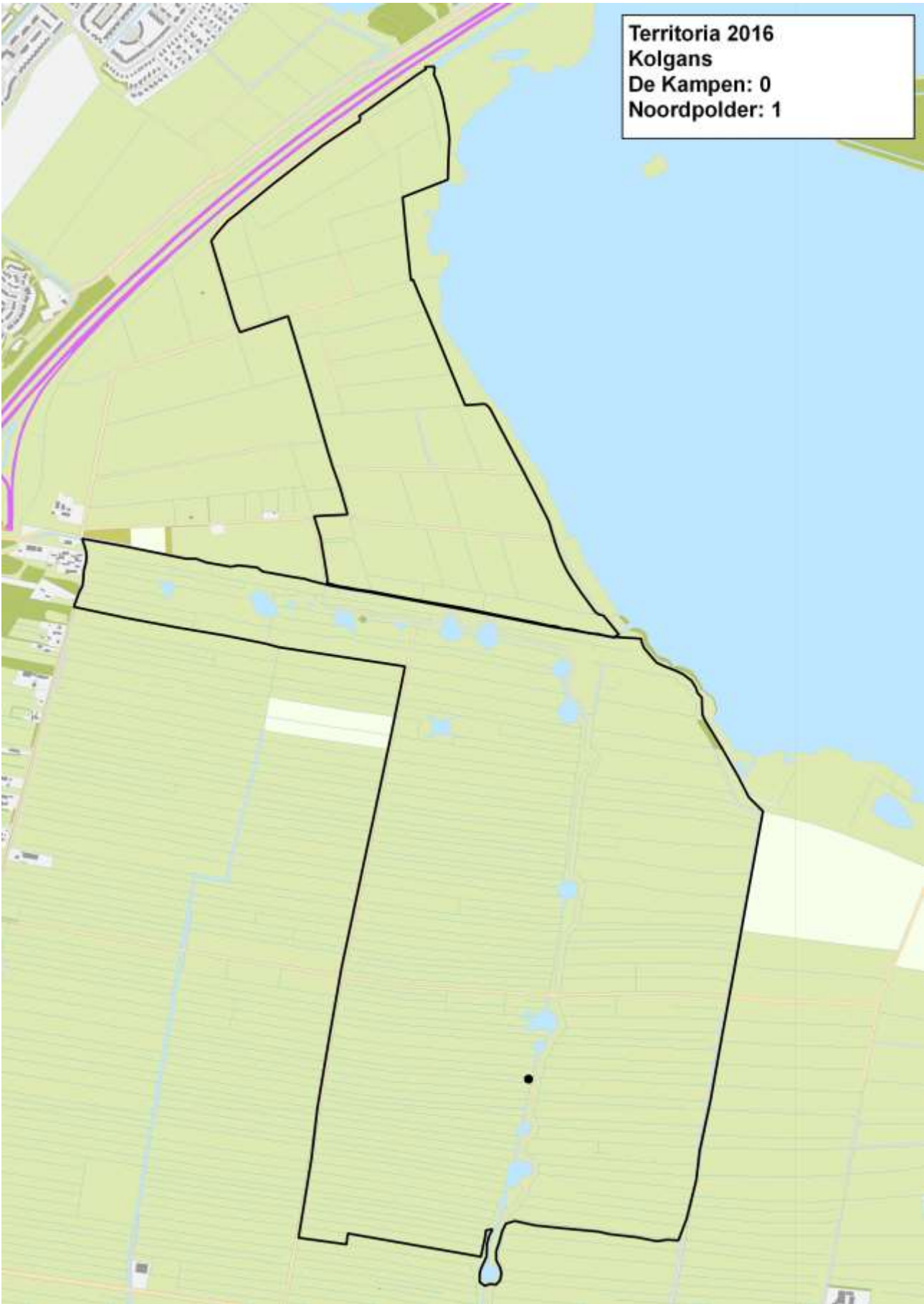

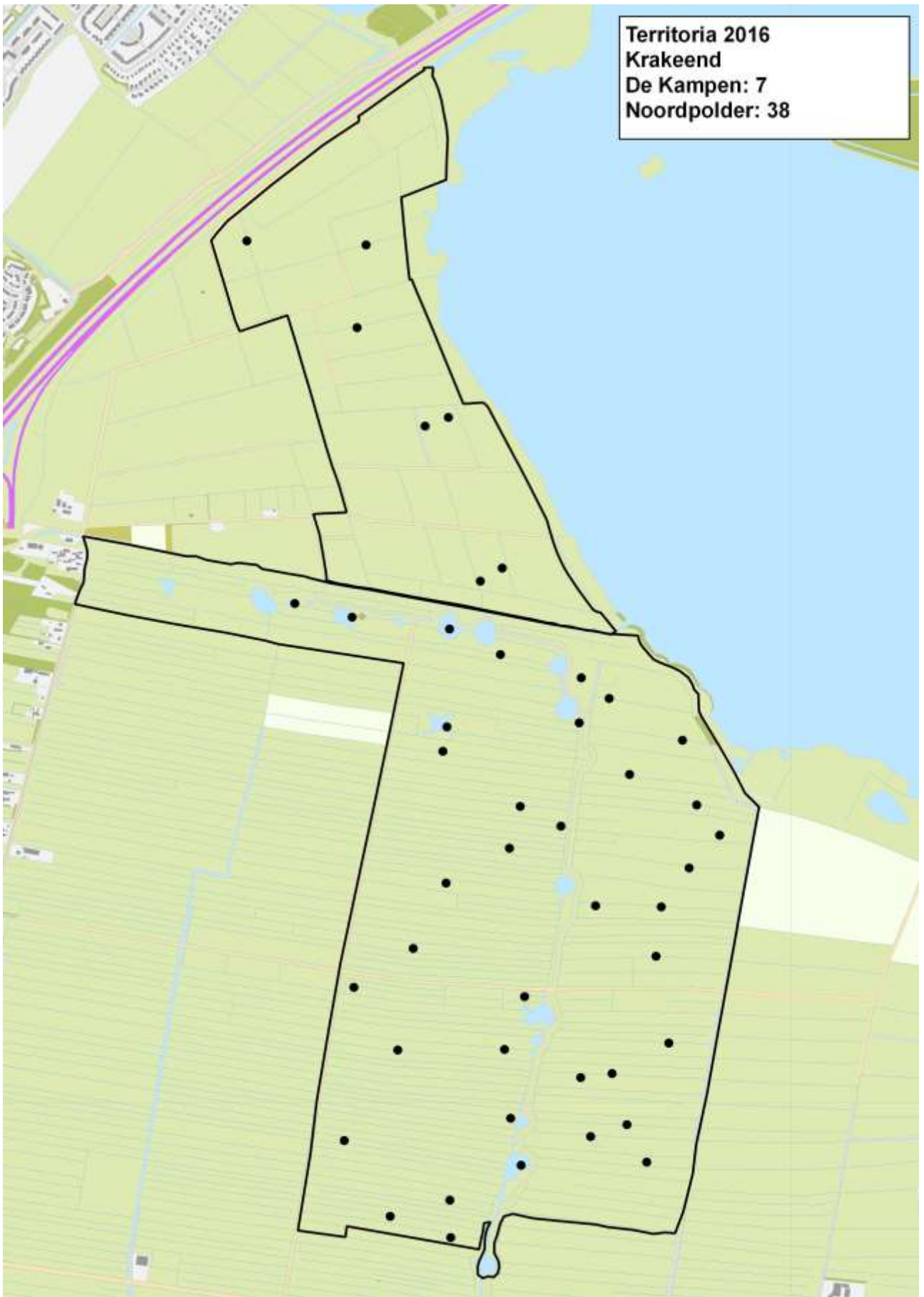

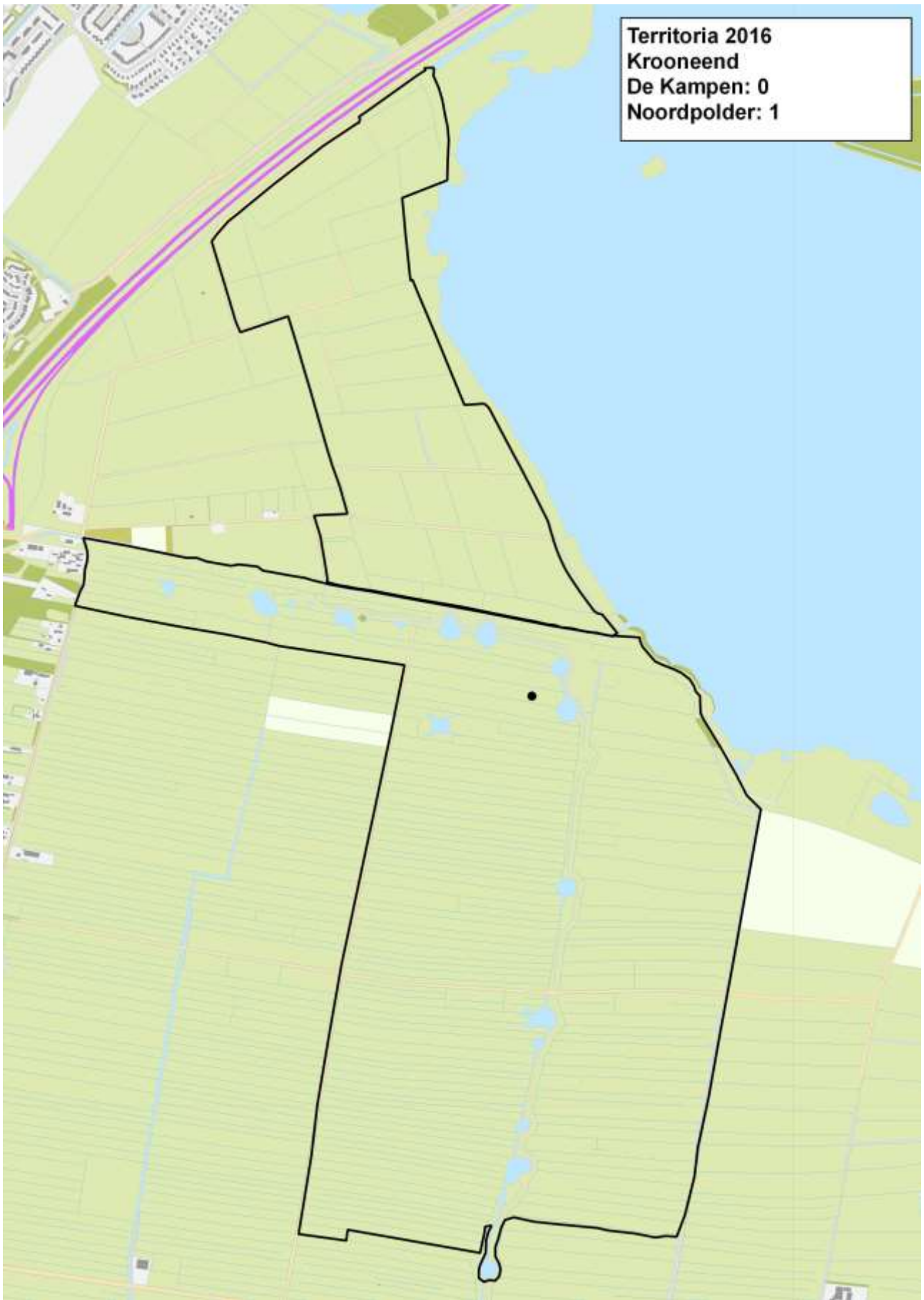

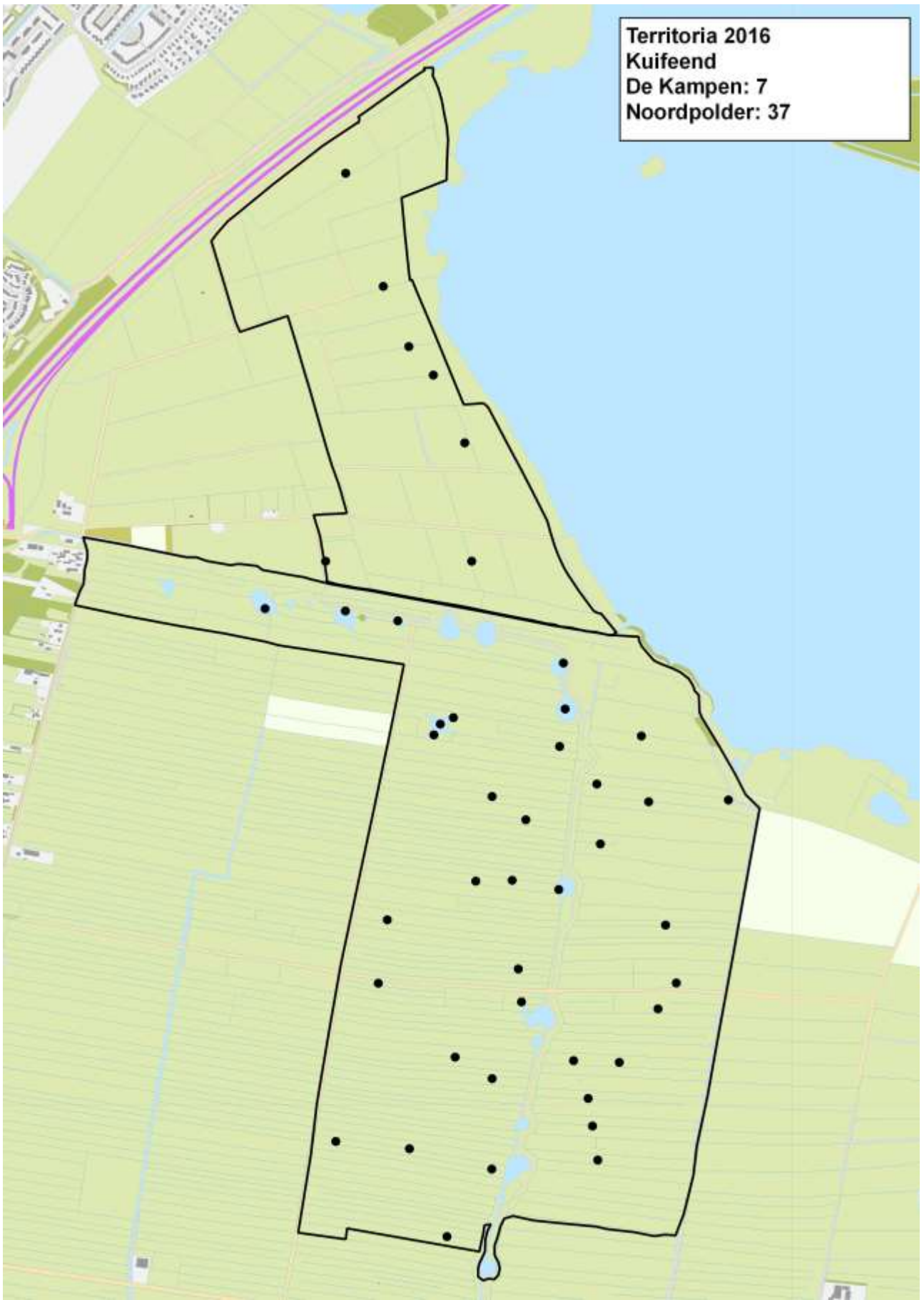

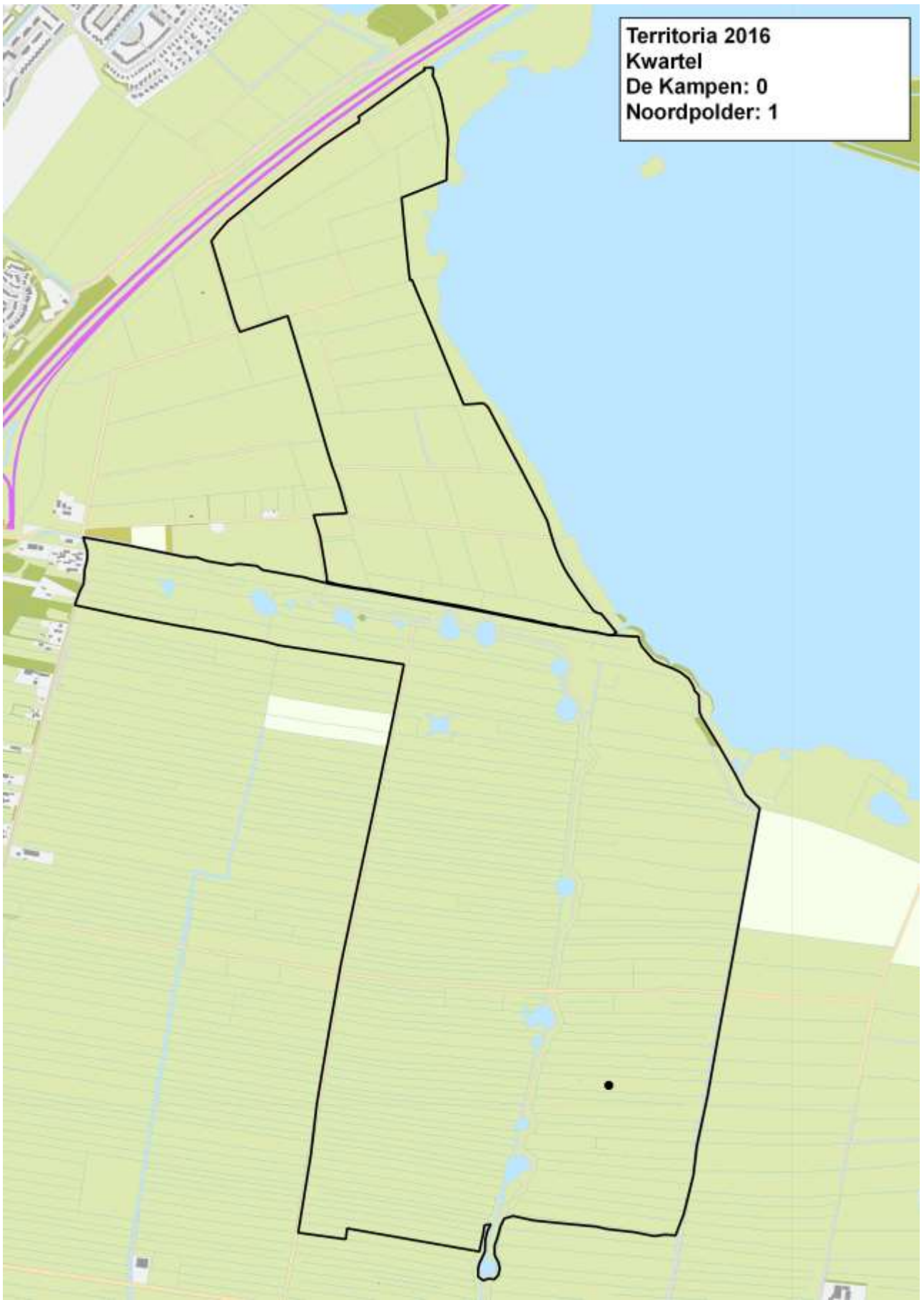

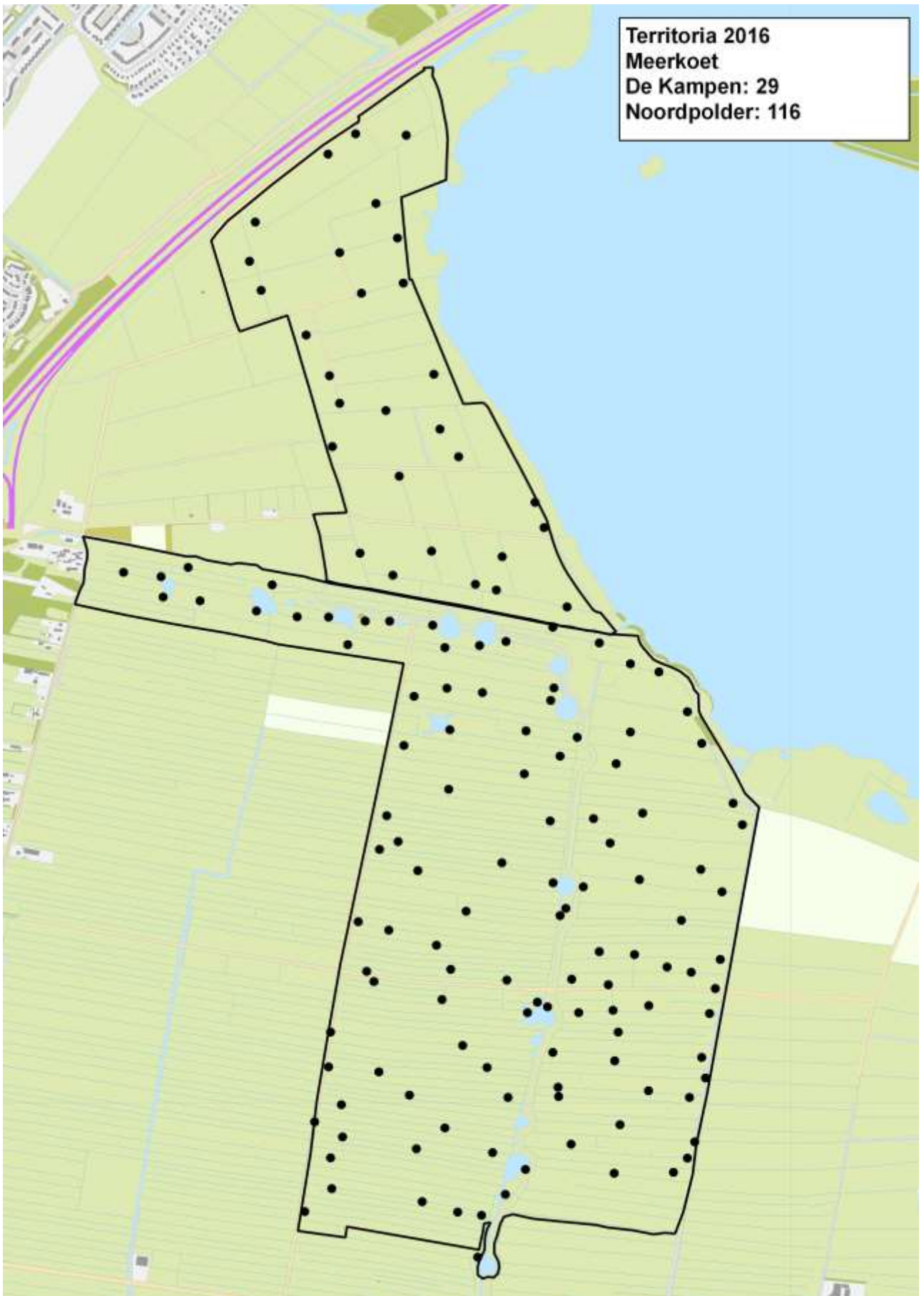

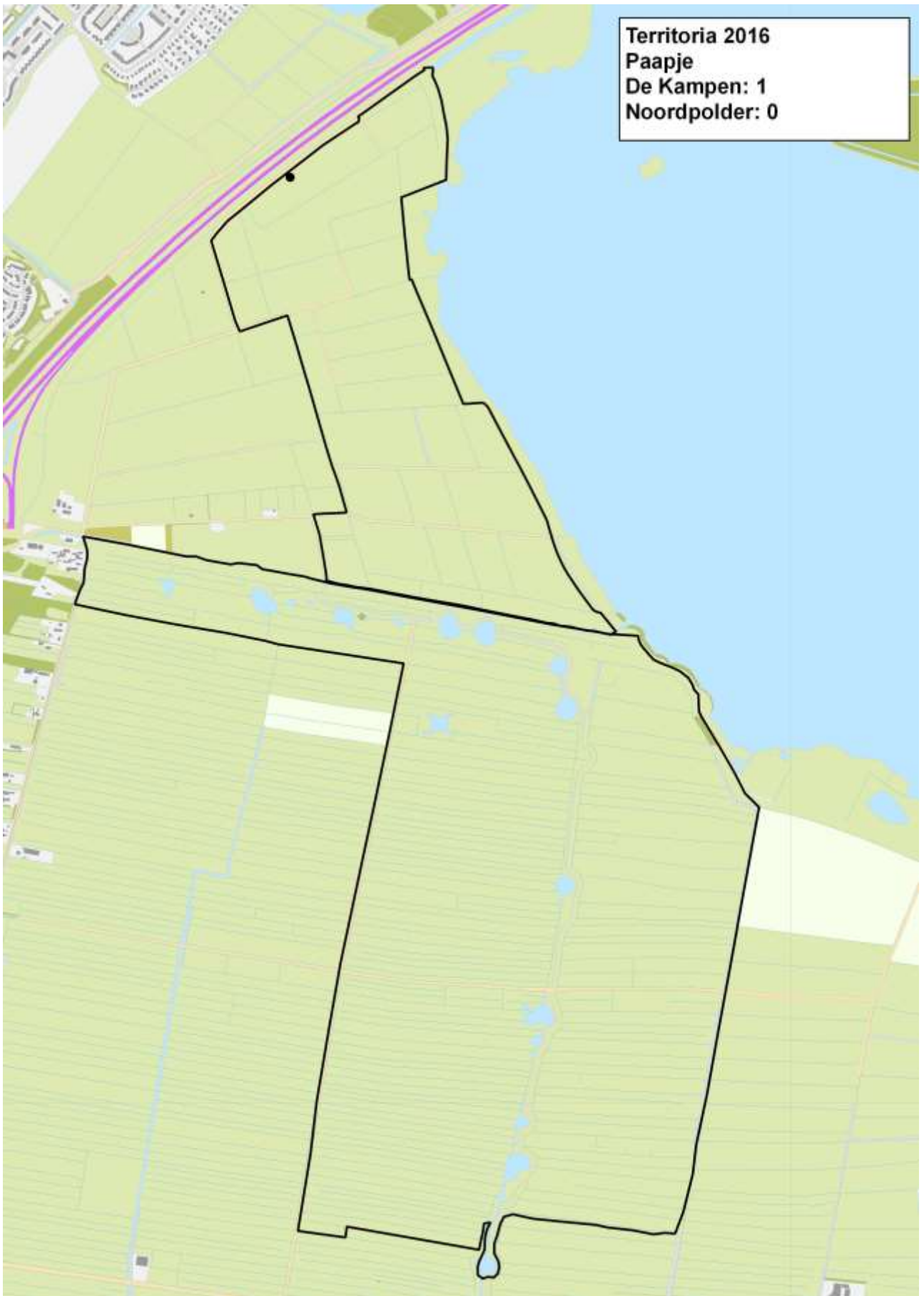

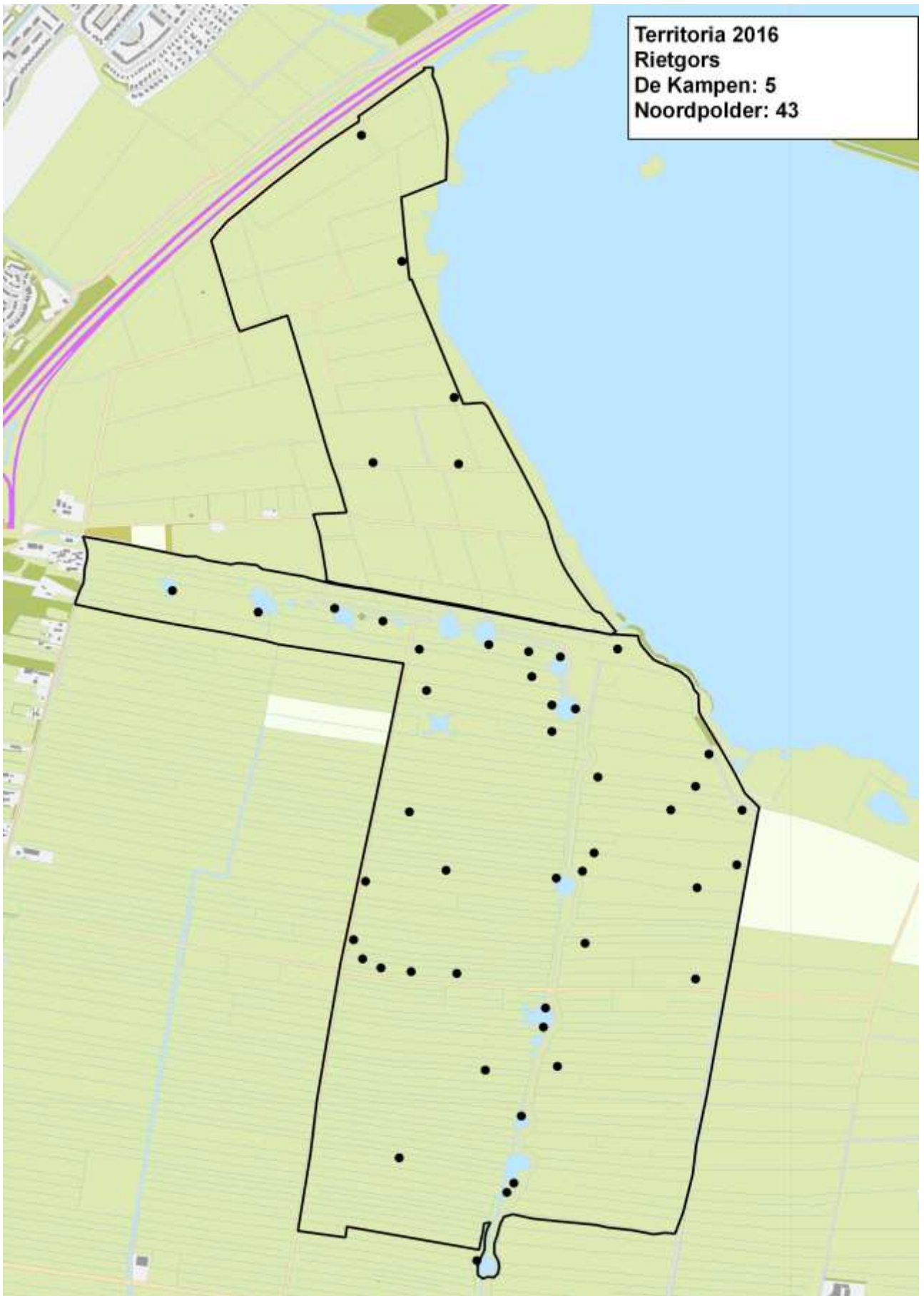

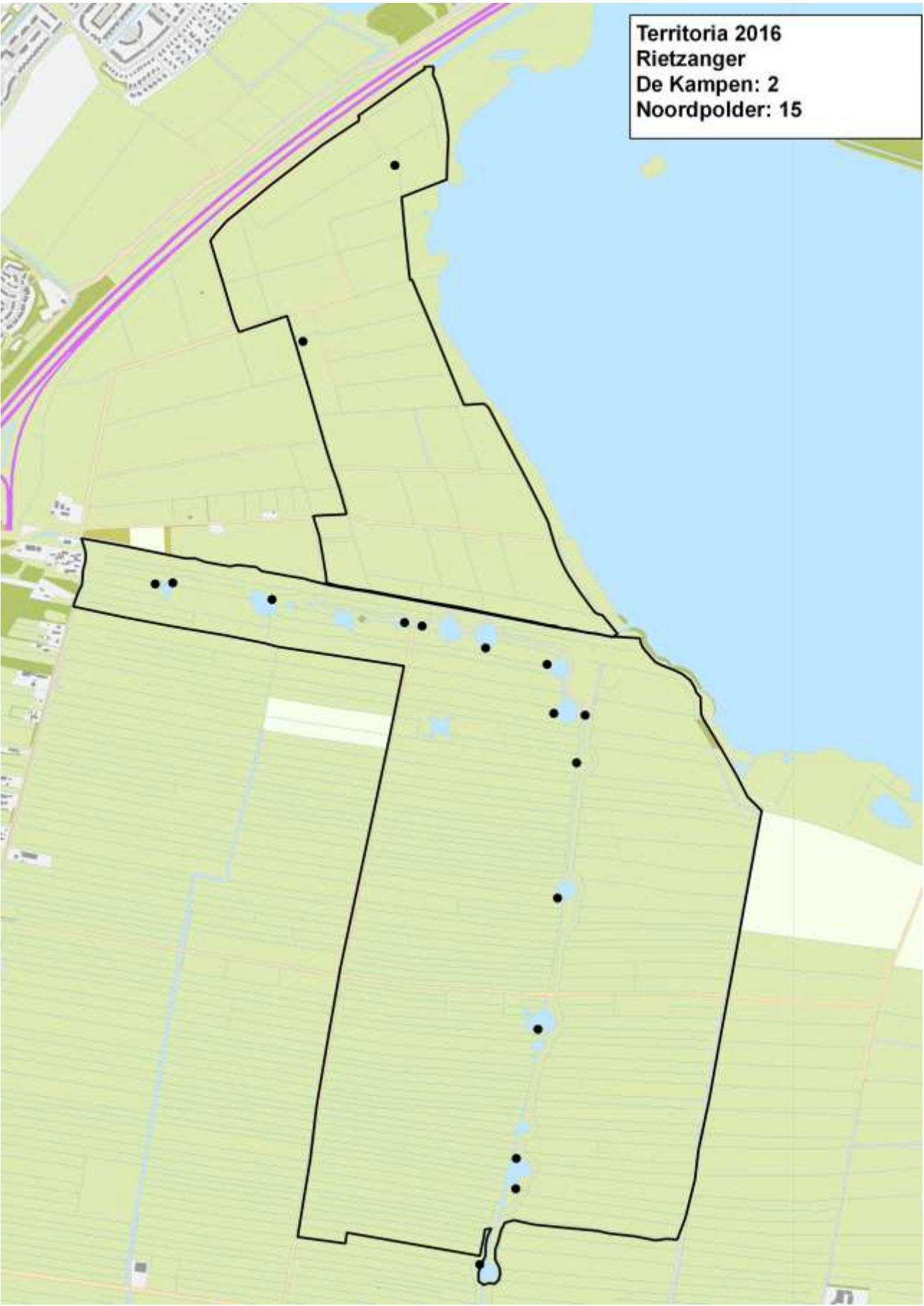

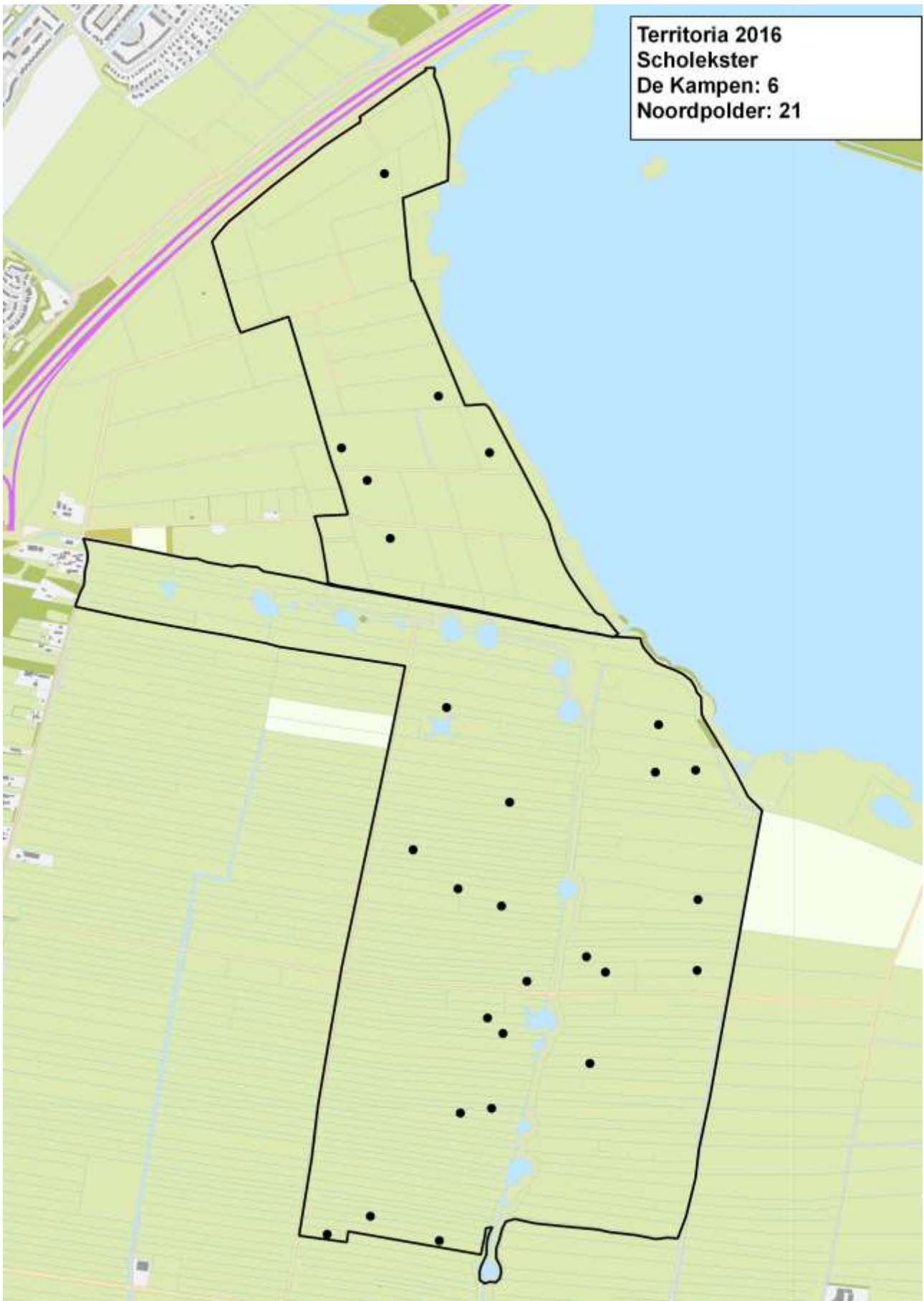

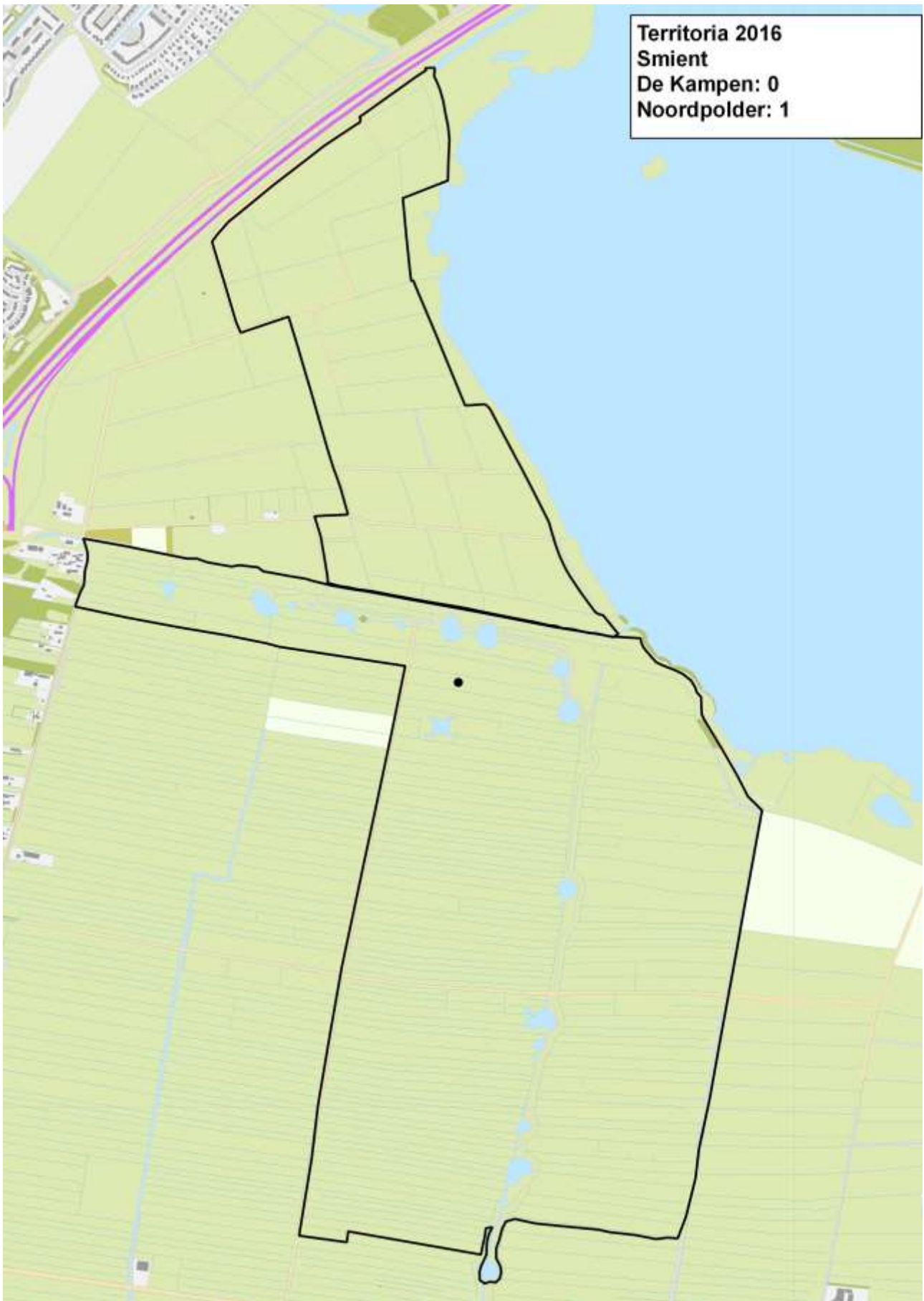

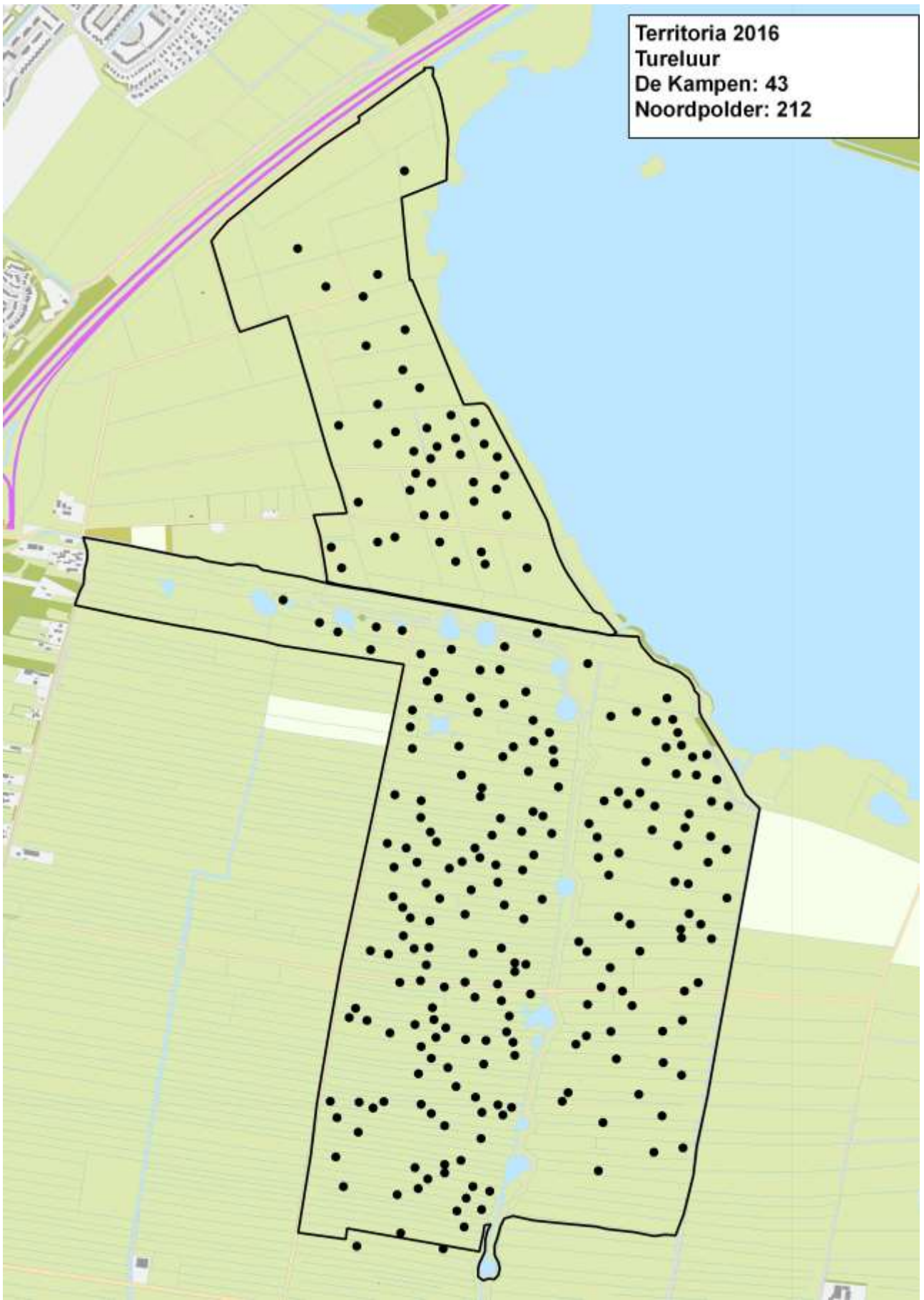

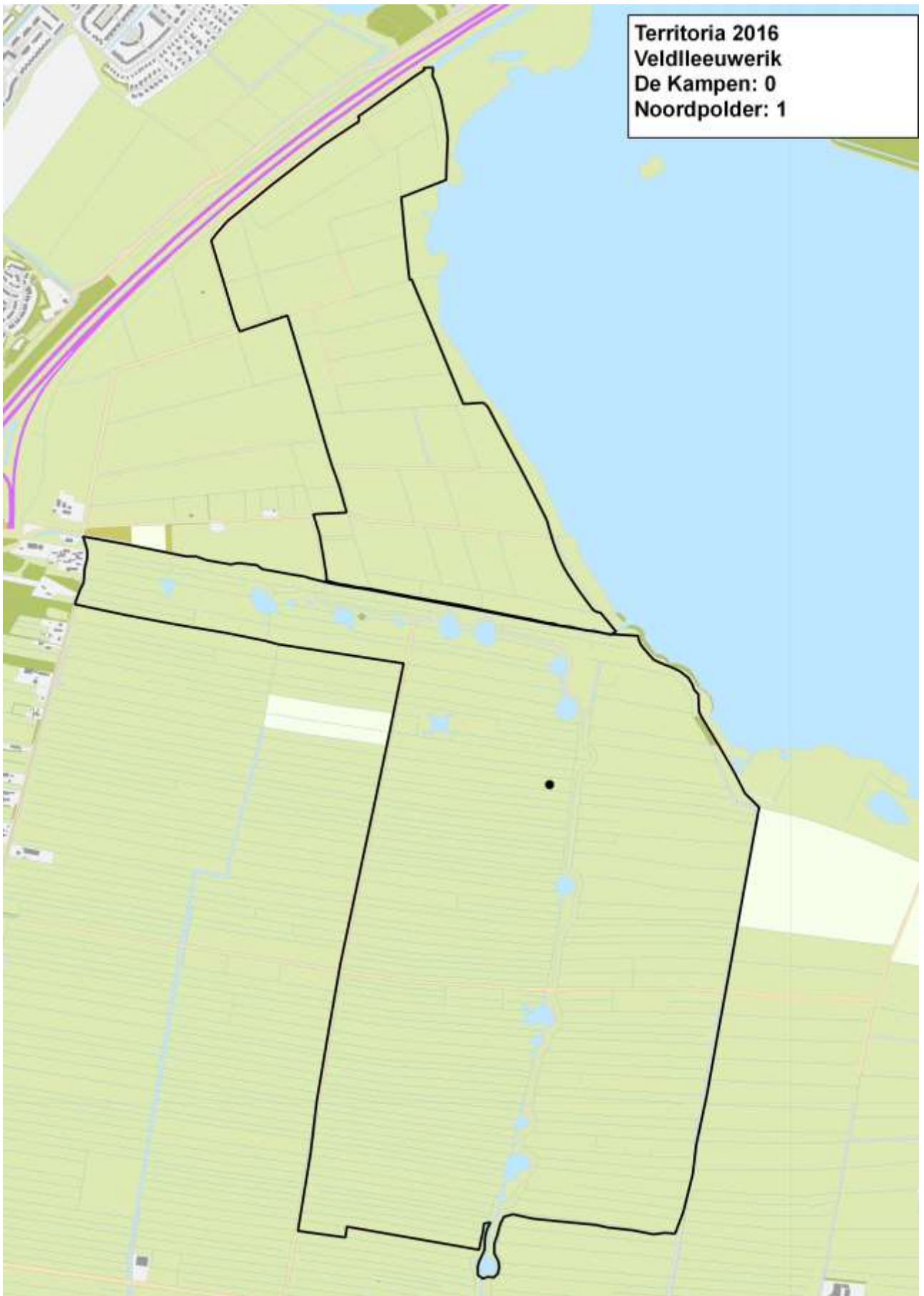

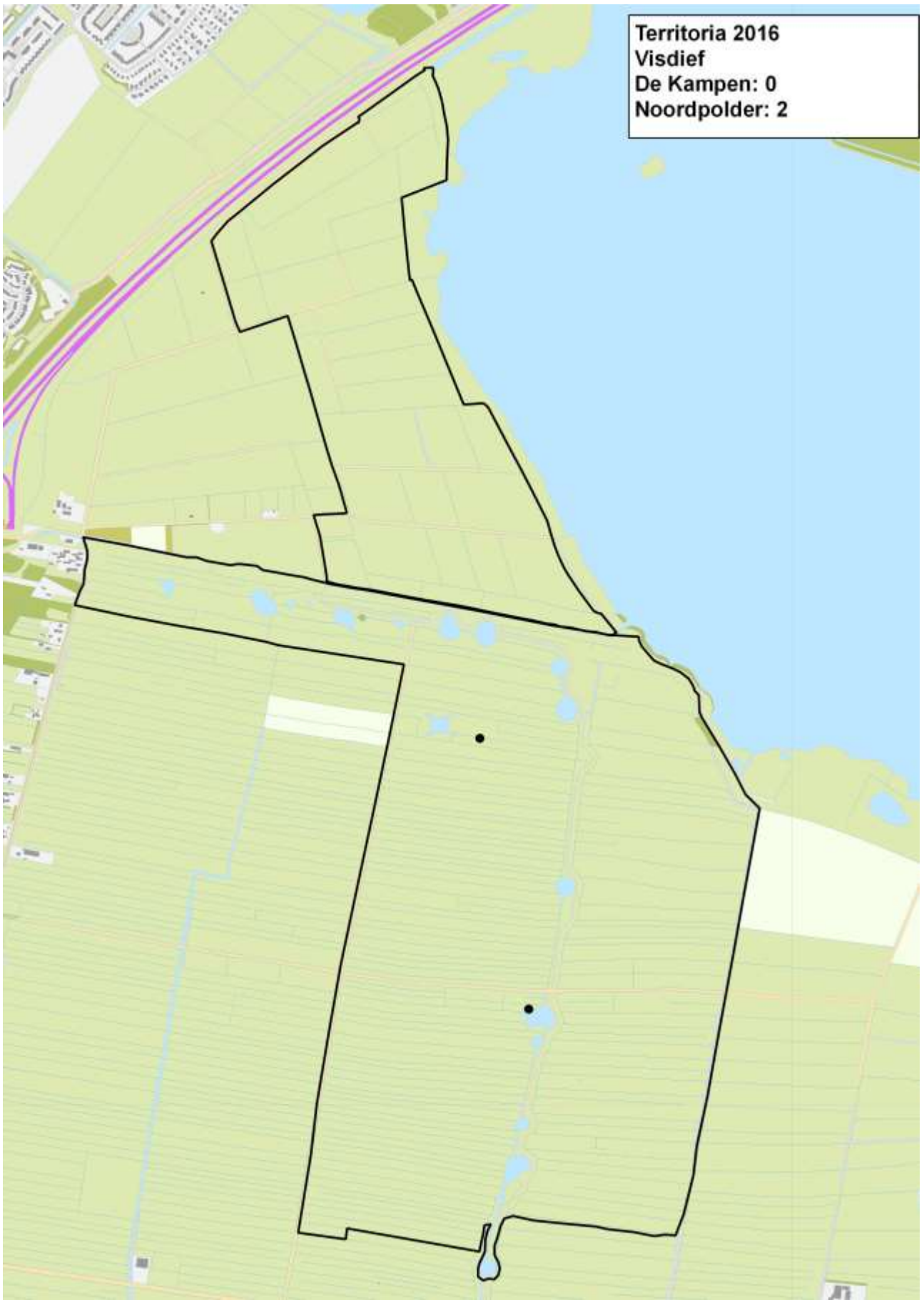

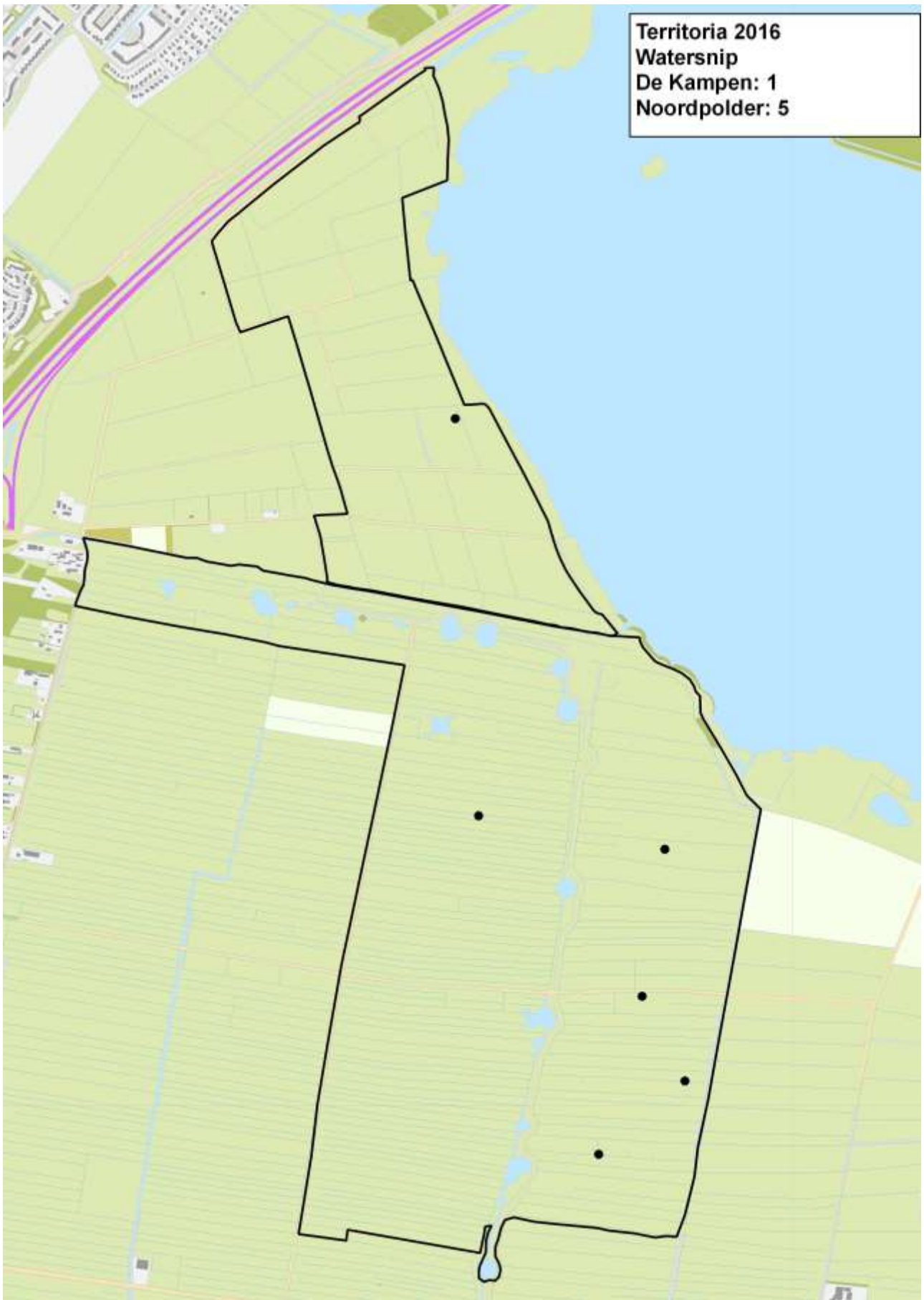

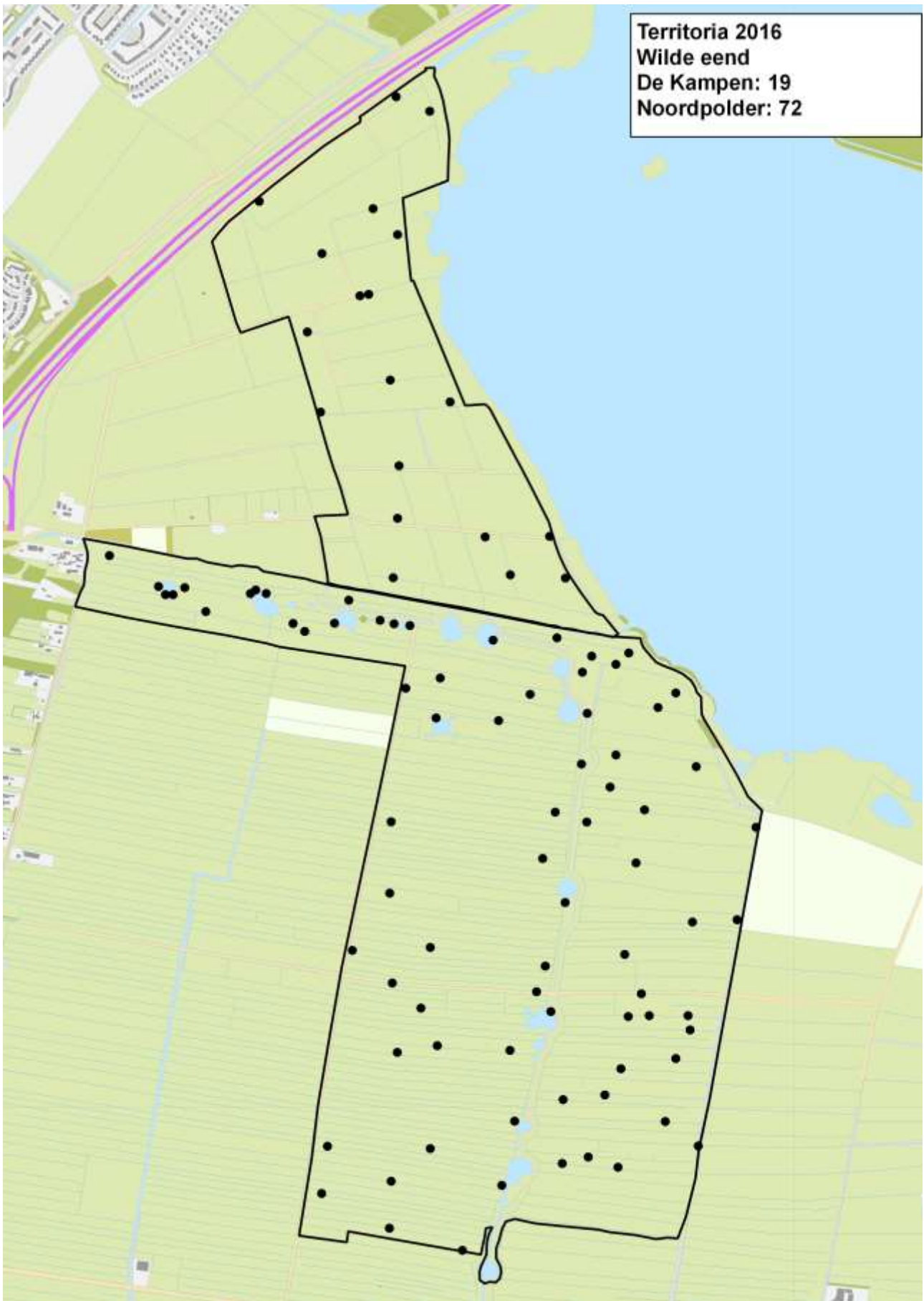

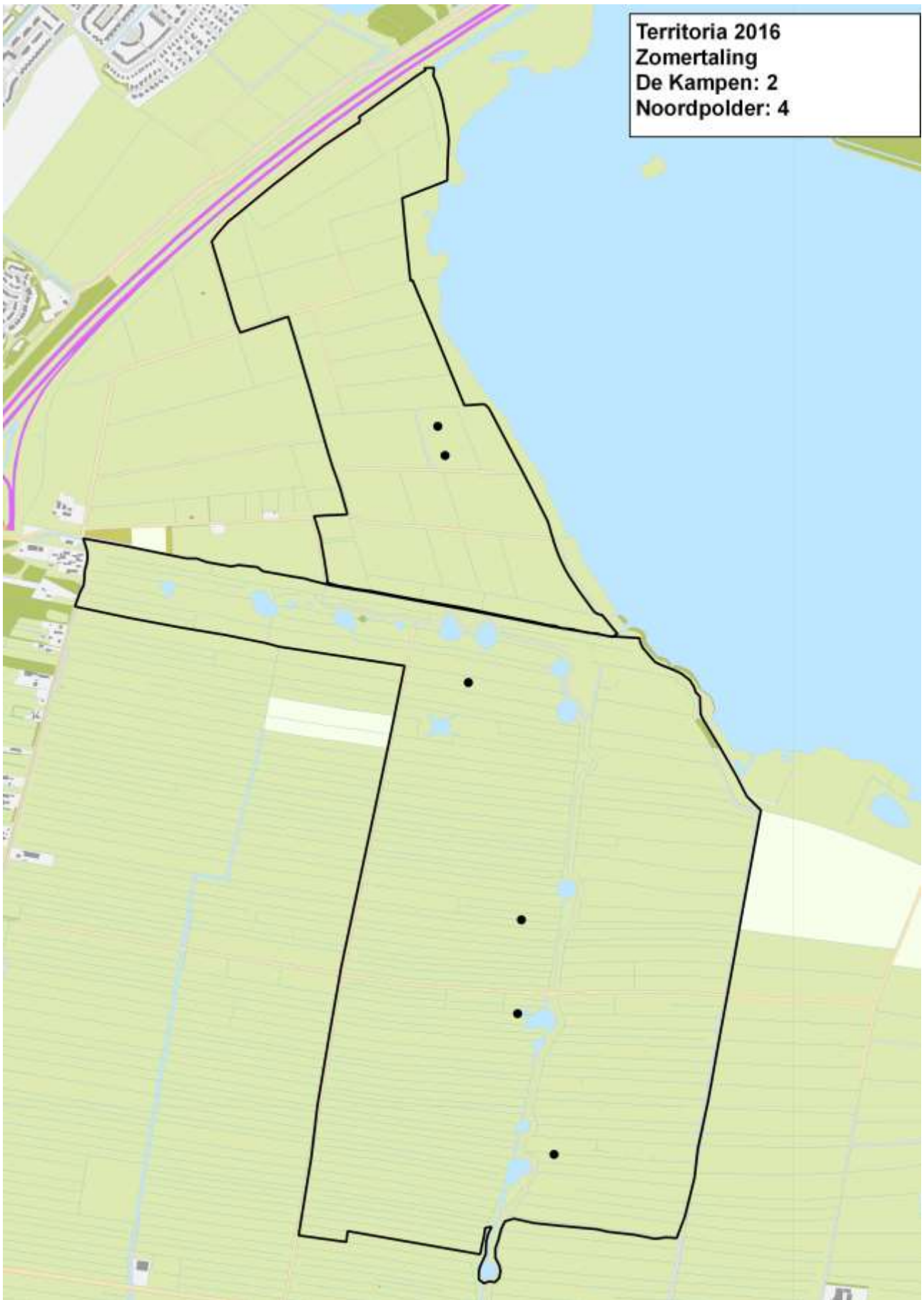

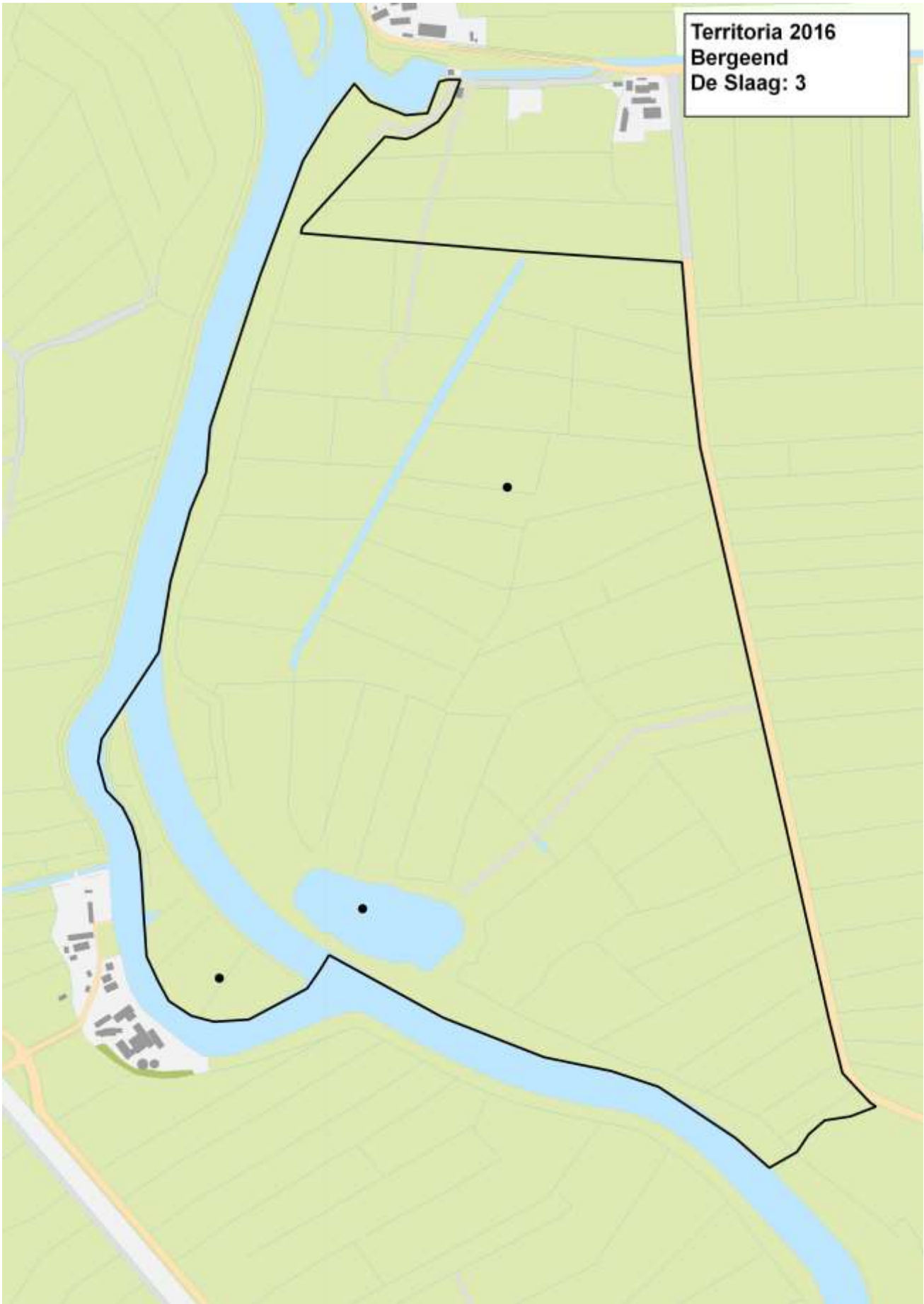

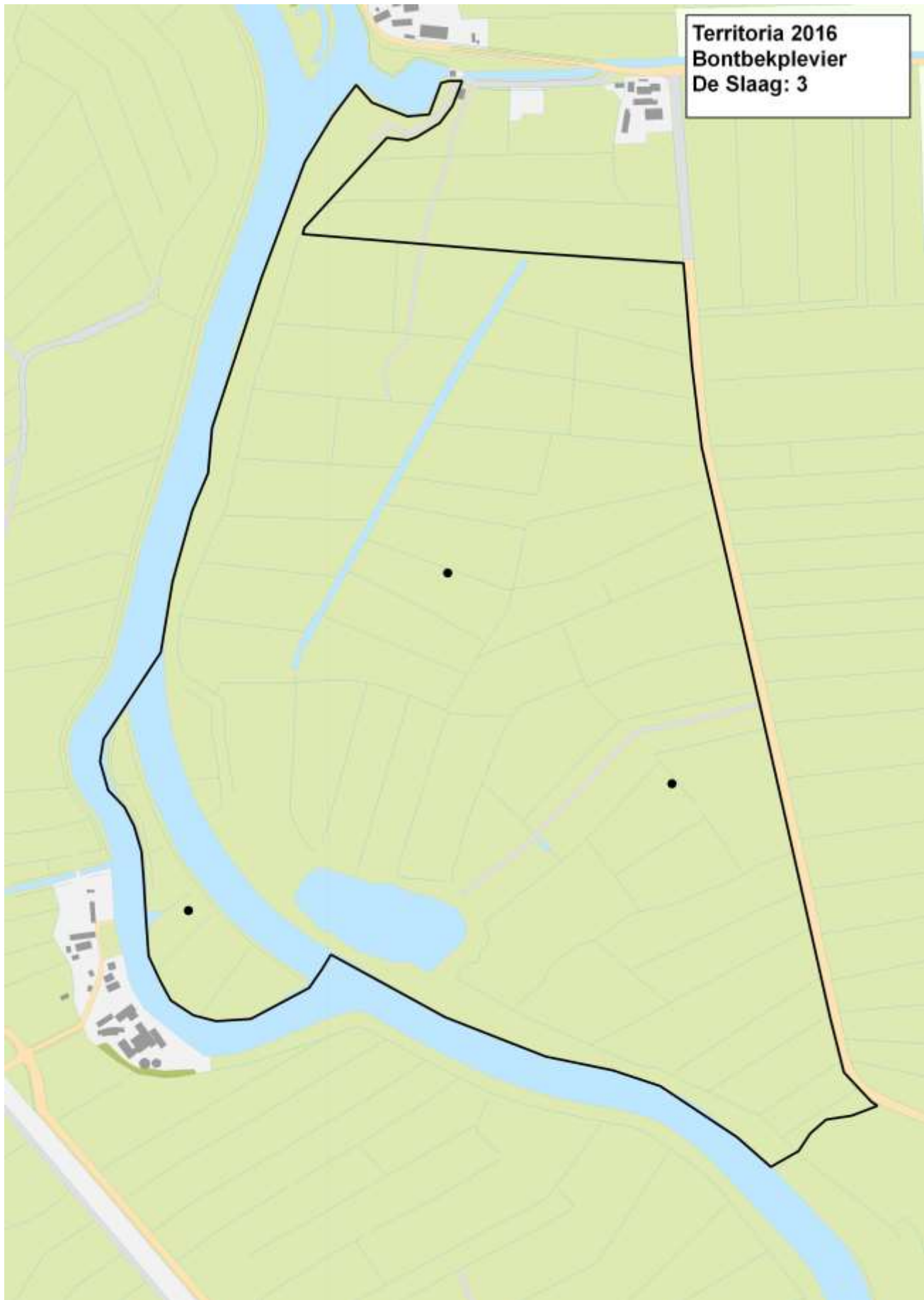

Bijlage 5. Territoriakaarten van de broedvogels in De Slaag

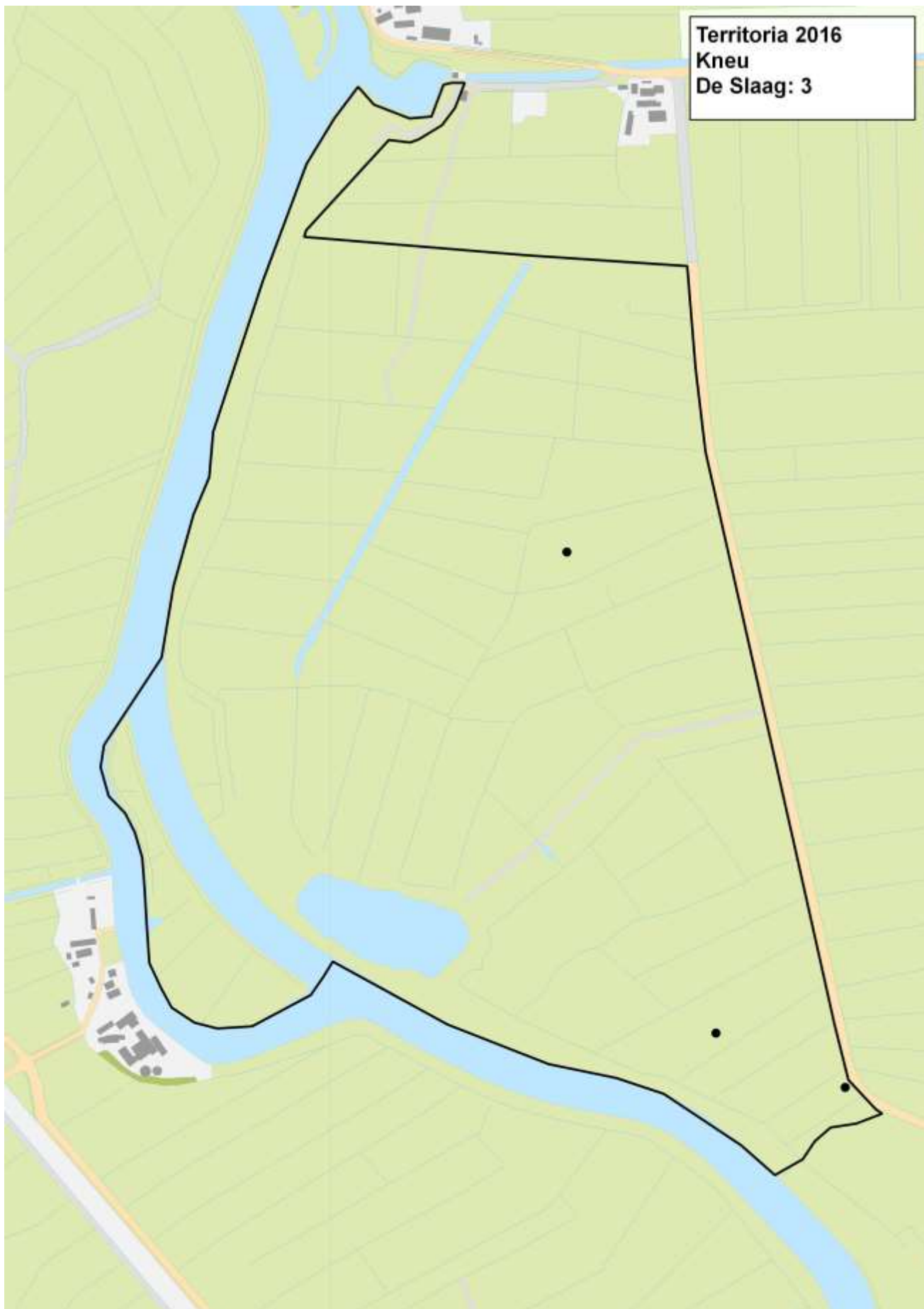

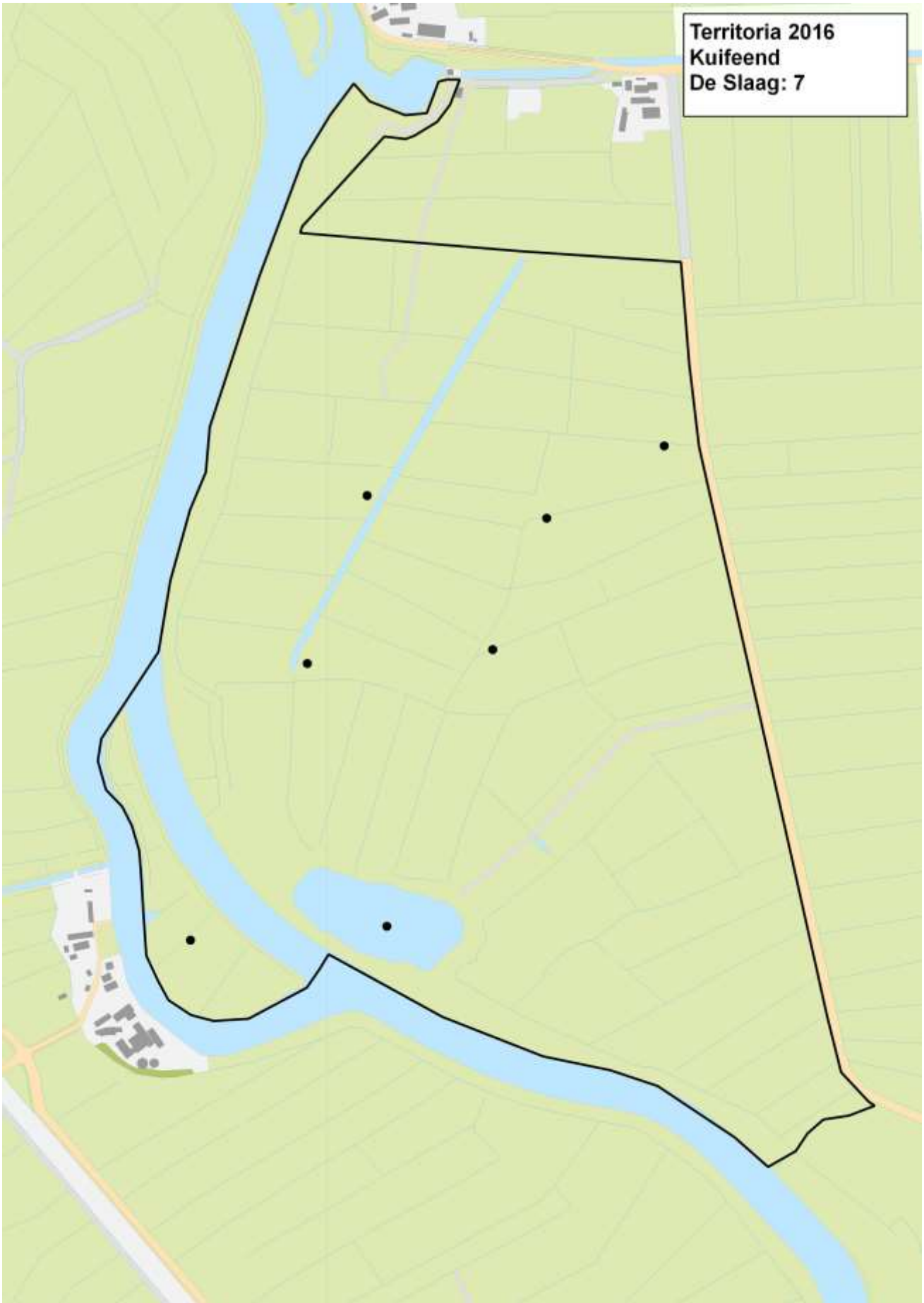

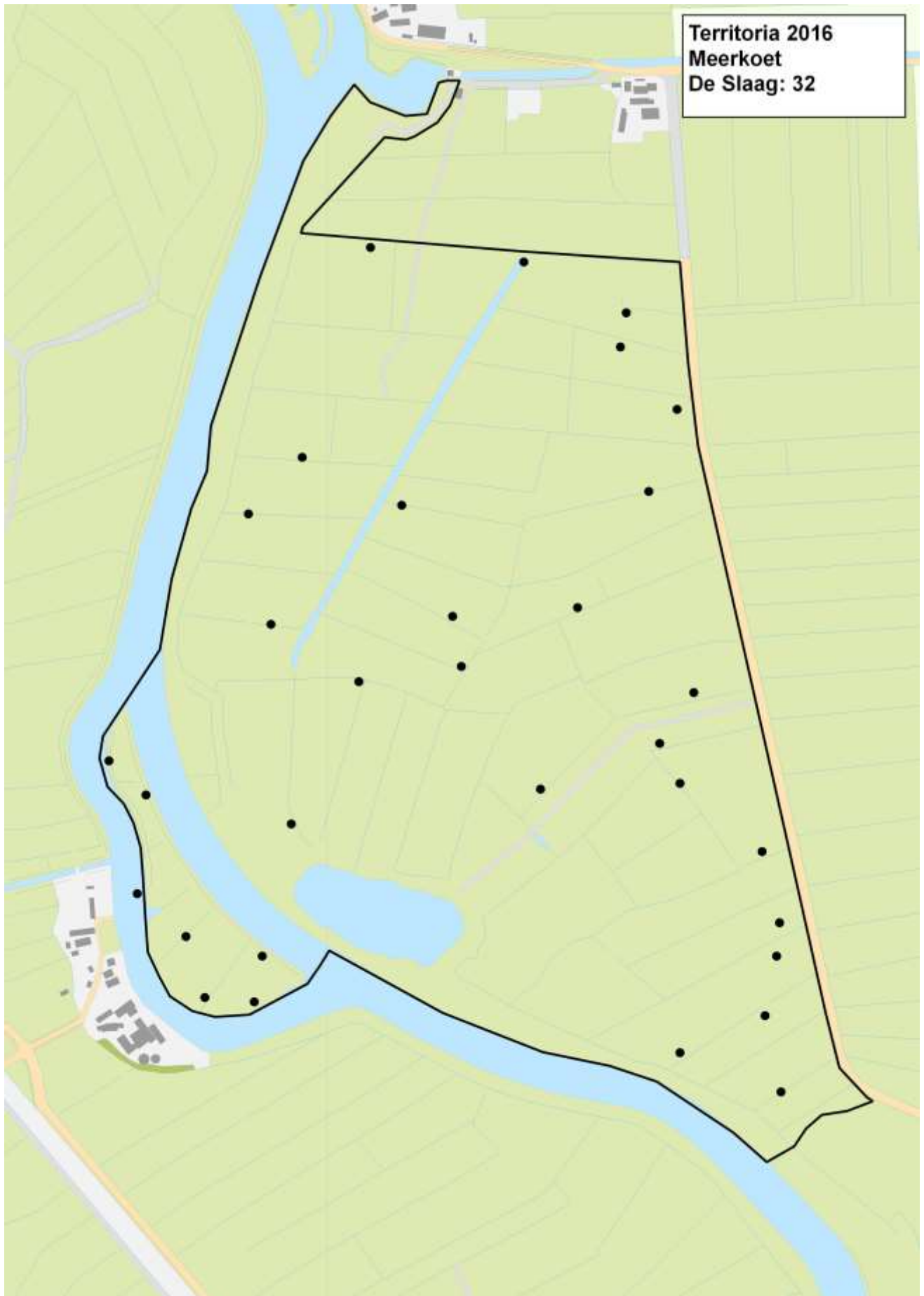

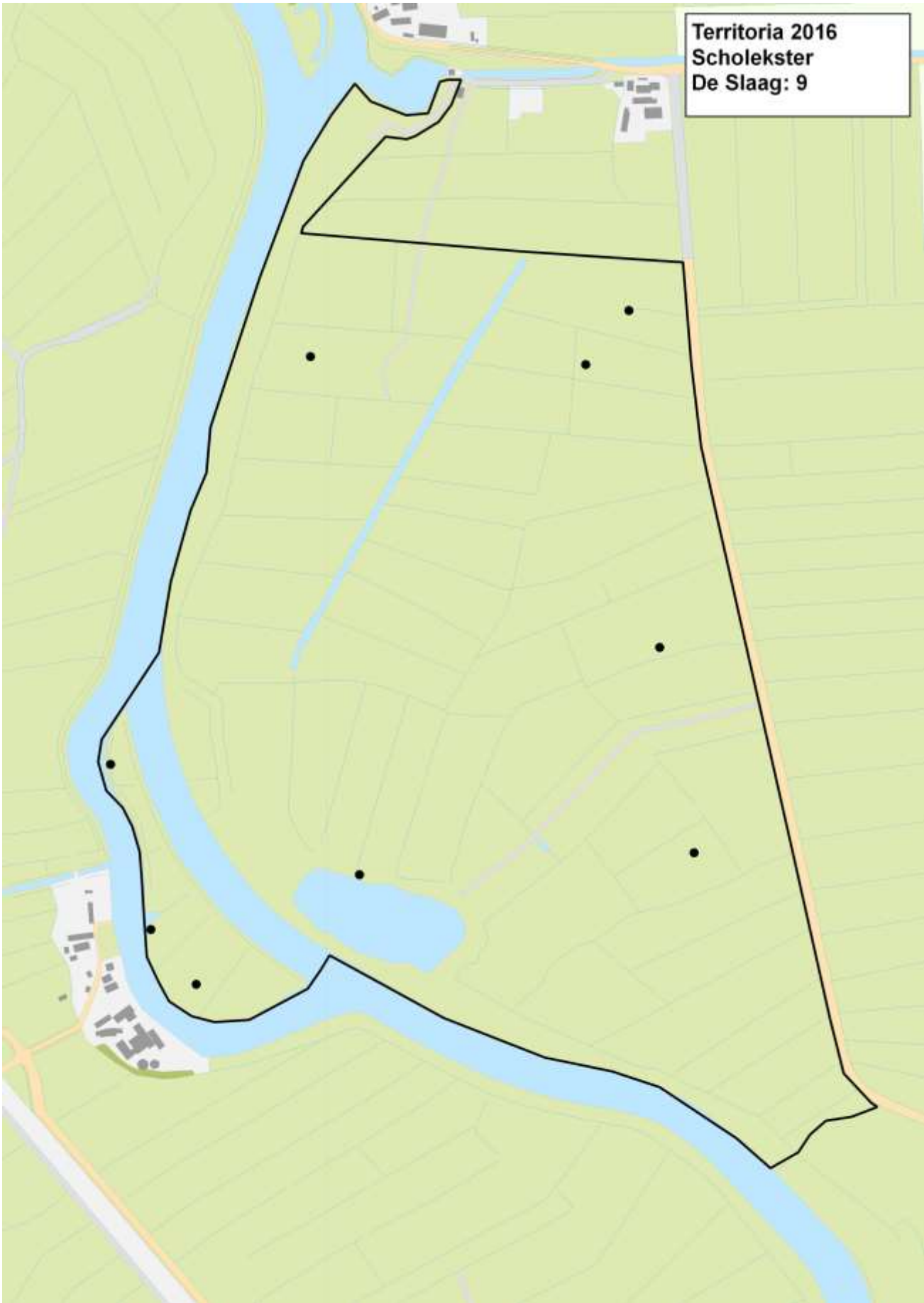

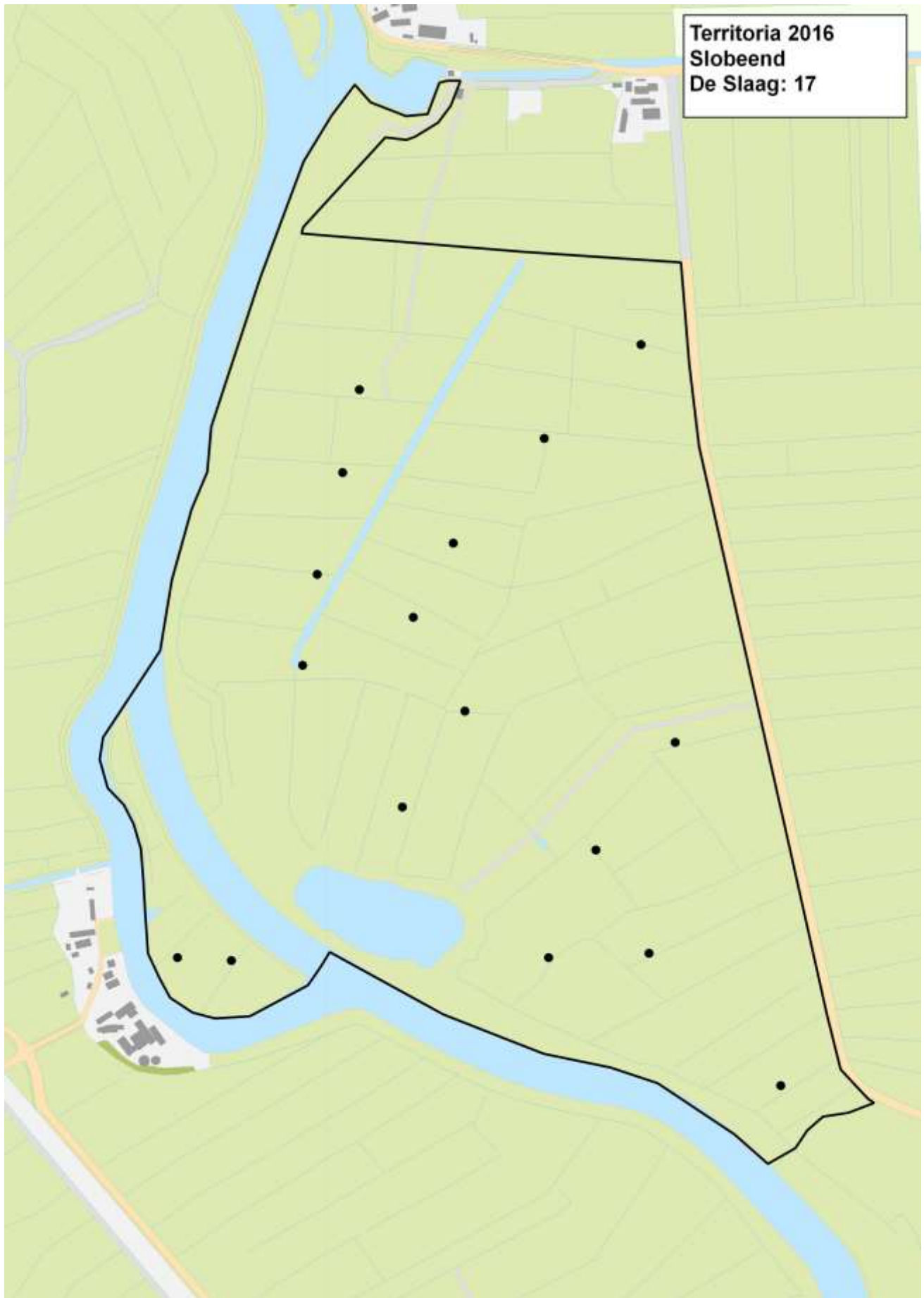

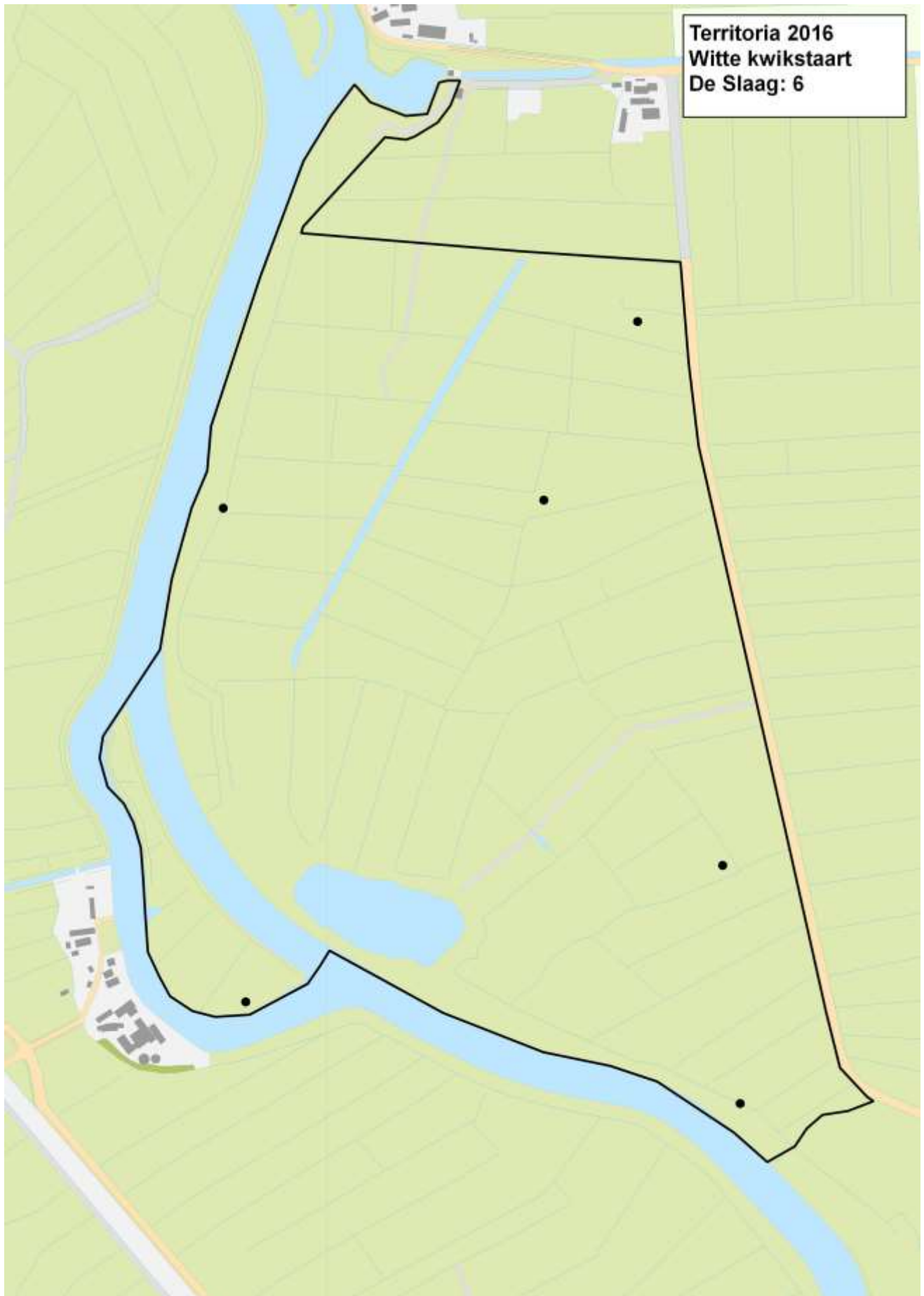

Bijlage 6.

Broedvogels De Kampen (reservaatdeel) 106 ha													
Soort	1989	1995	1998	2000	2004	2007	2009	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Knobbelzwaan	-	-	2	2	2	2	2	2	4	1	1	2	2
Grauwe gans	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-
Canadese gans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Nijlgans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Bergeend	-	-	-	-	3	3	2	-	-	3	3	4	3
Smient	-	-	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-
Krakeend	1	2	3	2	3	9	11	6	10	7	6	6	7
Wintertaling	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Zomertaling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Wilde eend	-	-	-	5	14	11	14	13	27	16	10	8	19
Slobeend	6	2	2	2	2	5	2	3	5	5	3	5	7
Kuifeend	1	2	1	1	2	6	10	6	8	5	2	5	7
Meerkoet	7	6	-	15	21	30	21	20	14	17	15	16	29
Scholekster	17	11	9	6	5	5	8	11	6	5	3	6	6
Kemphaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Kievit	106	70	42	44	49	44	45	43	44	33	28	31	39
Grutto	92	63	32	40	35	26	30	51	59	42	40	41	51
Tureluur	30	18	22	22	17	15	20	28	32	19	25	24	43
Kluut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4
Bontbekplevier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3
Veldleeuwerik	47	5	6	5	-	-	1	-	2	2	3	2	-
Graspieper	17	5	1	8	7	7	10	14	13	15	12	18	19
Boerenzwaluw	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Gele kwikstaart	25	10	5	3	1	-	3	2	4	4	4	2	2
Wit Kwikstaart	-	-	-	8	3	9	11	5	5	2	7	5	4
Rietzanger	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	1	-	2
Kleine karekiet	-	-	-	-	-	1	2	2	-	-	2	-	2
Roodb.tapuit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Kneu	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	3
Rietgors	-	-	-	-	-	3	4	2	1	3	3	7	5
Bosrietzanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kleine plevier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Paapje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Putter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Koekoek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Watersnip	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ekster	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Zwarte stern	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Bijlage 7. Weidevogeltrends Noordpolder

Soort	Gele kwikstaart	Gras pieper	Veld leeuwerik	Kievit	Grutto	Tureluur	Schol ekster	Kemphaan	Watersnip	Slobeend	Zomertaling
Jaar											
1973	11	47	64	41	51	11	19	-	6	3	7
1979	10	14	58	11	39	11	11	-	2	9	1
1989	14	15	47	97	68	19	23	-	-	13	5
2002	1	11	19	126	115	35	10	2	-	26	9
2004	-	5	1	150	146	33	11	1	-	6	2
2005	-	6	3	145	126	34	9	-	-	16	-
2006	3	5	1	112	126	20	7	-	-	17	2
2007	2	7	5	147	112	32	9	2	-	15	3
2008	-	10	6	128	140	36	11	-	2	7	2
2009	-	8	4	109	205	29	8	8	4	17	6
2010	4	4	3	204	258	119	16	9	14	22	5
2011	24	23	5	293	312	160	25	10	18	39	9
2012	11	22	5	289	330	121	20	5	6	59	9
2013	20	21	9	189	328	177	18	4	12	54	6
2014	19	22	10	269	341	176	23	-	6	51	9
2015	32	14	5	231	275	162	13	5	10	35	7
2016	46	21	1	204	246	212	21	1	5	50	4

Bijlage 8. Weidevogeltrends Noordpolder De Slaag

Soort	Gele kwikstaart	Gras pieper	Veld leeuwerik	Kievit	Grutto	Tureluur	Schol ekster	Kemphaan	Watersnip	Slobeend	Zomertaling
Jaar											
1973	7	27	17	55	68	27	12	42	27	1	2
1979	3	8	5	7	12	5	2	-	1	-	1
1989	1	2	2	20	23	6	7	-	1	3	1
2002	1	5	1	47	69	12	12	-	-	2	2
2004	-	3	-	142	63	17	7	-	1	7	-
2005	-	2	-	66	47	16	10	-	-	7	-
2006	-	-	1	90	61	17	10	-	2	7	1
2007	-	5	-	71	46	22	7	-	-	7	1
2008	-	8	-	78	62	36	10	-	-	3	1
2009	-	5	-	57	91	30	5	-	2	10	2
2010	-	4	1	60	72	37	11	-	1	4	1
2011	-	4	1	56	78	41	14	-	4	10	4
2012	-	5	1	39	54	28	8	-	1	12	1
2013	1	7	2	50	85	45	12	2	4	11	2
2014	1	6	2	60	61	53	9	-	6	15	2
2015	1	13	1	78	68	47	9	-	3	9	2
2016	3	7	2	70	87	62	9	-	4	17	1

